

Uchwała nr 21/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 28 marca 2023 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania ramowego planu pracy, w tym planu kontroli
Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu za rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

przyjmuje

sprawozdanie z wykonania ramowego planu pracy, w tym planu kontroli, Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu za rok 2022, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus

Sprawozdanie

z wykonania ramowego planu pracy, w tym planu kontroli,
Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
za rok 2022

Ramowy plan pracy wraz z planem kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu (zwanej dalej Izbą) na rok 2022 Kolegium Izby przyjęło uchwałą nr 71/2021 z dnia 29 grudnia 2021 roku. Niniejsze sprawozdanie z jego wykonania, opracowane zgodnie z dyspozycją § 5 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz.U. Nr 167, poz. 1747), Kolegium Izby przyjmuje zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) — zwanej dalej ustawą o r.i.o.

I. Zadania w zakresie nadzoru

1. Wyniki badania uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego w sprawach określonych w art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o.

Zakres działalności nadzorczej Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w 2022 r., zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o., obejmował uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy 196 jednostek samorządu terytorialnego, 12 związków międzygminnych, 1 związku powiatowo-gminnego i 1 związku powiatów, w sprawie:

- procedury uchwalania budżetu i jego zmian,
- budżetu i jego zmian,
- zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu oraz udzielania pożyczek,
- zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu,
- podatków i opłat lokalnych, w tym opłaty za gospodarowanie odpadami,
- absolutorium,
- wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian

oraz ustalenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego — w przypadku niepodjęcia uchwały budżetowej przez jej organ stanowiący (art. 11 ust. 2 ustawy o r.i.o.) lub w przypadku niezachowania przez jednostkę (art. 11 ust. 2a ustawy o r.i.o.) zasad określonych w art. 242–244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634), zwanej dalej „u.f.p.”.

W 2022 r. Kolegium Izby w toku 27 posiedzeń zbadało 12 954 uchwały i zarządzenia podjęte przez organy nadzorowanych jednostek (o 2054 więcej niż w 2021 r. i o 1727 więcej niż w 2020 r.), z tego 7156 (55,2%) stanowiły uchwały podjęte przez organy stanowiące, a 5798 (44,8%) — uchwały i zarządzenia podjęte i wydane przez organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego — dalej „JST”.

Dla porównania — w 2021 r. zbadano 10 900 (w 2020 r. — 11 227) uchwał i zarządzeń, z których 6216 (57,0%) stanowiły podjęte przez organy stanowiące, a 4684 (43,0%) podjęte i wydane przez organy wykonawcze JST.

Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń w latach 2020–2022

Wyszczególnienie	Liczba jednostek		Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń						Dynamika (%)	
	2022	%	2020	%	2021	%	2022	%	6:4	8:6
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Razem, z tego:	210	100,0	11 227	100,0	10 900	100,00	12 954	100,0	97,1	118,8
Zespół Wrocław	75	35,7	4 185	37,3	4 064	37,28	4 783	36,9	97,1	117,7
ZZ Jelenia Góra	49	23,3	2 345	20,8	2 301	21,12	2 782	21,4	98,1	120,9
ZZ Legnica	46	21,9	2 496	22,2	2 403	22,04	2 874	22,2	96,3	119,6
ZZ Wałbrzych	40	19,1	2 201	19,6	2 132	19,56	2 515	19,4	96,9	117,9

Wyniki badania nadzorczego uchwał i zarządzeń organów JST w 2022 r. wskazują na zwiększenie liczby zbadanych uchwał organów stanowiących (o 940 więcej niż w 2021 r.) i zwiększenie liczby uchwał i zarządzeń organów wykonawczych JST (o 1114 więcej niż w 2021 r.).

Do zespołu w siedzibie Izby przekazano 4783 uchwały i zarządzenia organów JST (o 719 więcej niż w 2021 r.), a do Zespołów Zamiejscowych Izby (ZZ) przekazano łącznie 8171 uchwał i zarządzeń (o 1335 więcej niż w 2021 r.), z tego do ZZ w Jeleniej Górze przekazano o 481 więcej, do ZZ w Legnicy o 471 więcej, a do ZZ w Wałbrzychu o 383 więcej niż w 2021 roku.

Wyniki badania nadzorczego uchwał i zarządzeń w latach 2021–2022

Wyniki badania nadzorczego	Liczba uchwał i zarządzeń			Struktura (%)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem, z tego:	11 227	10 900	12 954	100,00	100,00	100,00
1) bez naruszenia prawa	11 076	10 785	12 801	98,66	98,94	98,81
2) z naruszeniem prawa, z tego:	151	115	153	1,34	1,06	1,18
a) z nieistotnym naruszeniem	49	75	89	0,44	0,69	0,69
b) wszczęte postępowanie umorzono	10	4	2	0,09	0,03	0,01
c) uznano za nieważne, z tego:	83	34	56	0,74	0,31	0,43
– w części	45	7	27	0,40	0,06	0,20
– w całości	38	27	29	0,34	0,25	0,22
d) niezgodność z prawem	9	2	6	0,08	0,02	0,04

Za podjęte (wydane) bez naruszenia prawa Kolegium Izby uznało 12 801 spośród 12 954 zbadanych w 2022 r. uchwał i zarządzeń organów JST, co stanowiło 98,81% zbadanych (w 2021 r. za podjęte bez naruszenia prawa uznano 98,94% zbadanych).

W odniesieniu do 153 uchwał i zarządzeń (1,18% zbadanych w 2022 r.) stwierdzono ich podjęcie, odpowiednio wydanie, z naruszeniem prawa (w 2021 r. dotyczyło 1,06% zbadanych), z tego:

- 1) 89 uchwał i zarządzeń (0,69% zbadanych) — uznano za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa, wśród nich 51 uchwał i zarządzeń w sprawie budżetu i jego zmiany oraz wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany, 24 uchwały w sprawie podatków i opłat lokalnych, w tym 20 dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi (w 2021 r. dotyczyło 0,69% zbadanych),
- 2) w 2 przypadkach wszczęte postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności zmiany uchwały budżetowej — umorzono, wobec usunięcia nieprawidłowości przez wezwane organy (w 2021 r. umorzono 4 postępowania),
- 3) 56 uchwał i zarządzeń uznano za podjęte z istotnym naruszeniem prawa i orzeczono ich nieważność (w 2021 r. dotyczyło 34 uchwał i zarządzeń), z tego:
 - 27 uchwał i zarządzeń (w tym 18 dotyczących podatków i opłat lokalnych i 5 dotyczących trybu udzielania dotacji) uznano za nieważne w części, co stanowiło 0,20% zbadanych (w 2021 r. dotyczyło 7 uchwał i zarządzeń),
 - 29 uchwał i zarządzeń (w tym 9 dotyczących trybu udzielania dotacji i 4 dotyczące podatków i opłat lokalnych) uznano za nieważne w całości, co stanowiło 0,22% zbadanych (w 2021 r. dotyczyło 27 uchwał),

- 4) w 6 przypadkach stwierdzono niezgodność z prawem — 4 uchwał i 1 zarządzenia w sprawie zmiany budżetu na rok 2021 i 1 zarządzenia w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej — bez orzekania ich nieważności, wobec utraty mocy obowiązującej uchwały budżetowej i wieloletniej prognozy finansowej z dniem 31 grudnia 2021 r. (w 2021 r. dotyczyło 1 uchwały i 1 zarządzenia).

Wyniki badania nadzorczego w 2022 r. wskazują na niewielki spadek udziału uchwał i zarządzeń organów JST uznanych przez Kolegium Izby za podjęte bez naruszenia prawa (z 98,94% w 2021 r. do 98,81% w 2022 r.). Stwierdzenie przez Kolegium istotnego naruszenia prawa w 56 uchwałach i zarządzeniach organów JST, skutkujące orzeczeniem ich nieważności, dotyczyło 0,43% zbadanych i w stosunku do roku poprzedniego nieznacznie wzrosło (w 2021 r. dotyczyło 0,31% zbadanych).

Wyniki badania nadzorczego uchwał i zarządzeń według kategorii jednostek

Wyszczególnienie	Liczba uchwał i zarządzeń		% 3:2	Wyniki badania nadzorczego w 2022 r.							
	2021	2022		bez naruszenia prawa	% 5:3	z nieistotnym naruszeniem prawa	nieważne			postępowanie umorzono	inne
							razem (9+10)	w części	w całości		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem, z tego:	10 900	12 954	118,8	12 801	98,8	89	56	27	29	2	6
– gminy	9 005	10 762	119,5	10 623	98,7	80	52	26	26	2	5
– powiaty	1 278	1 463	114,5	1 453	99,3	7	2	1	1	0	1
– miasta na prawach powiatu	350	435	124,3	432	99,3	1	2	0	2	0	0
– województwo samorządowe	128	120	93,8	120	100,0	0	0	0	0	0	0
– związki JST	139	174	125,2	173	99,4	1	0	0	0	0	0

Wyniki badania nadzorczego 12 954 uchwał i zarządzeń organów JST według kategorii jednostek wskazują, że spośród zbadanych w 2022 r.:

- 10 762 uchwał i zarządzeń podjętych i wydanych przez organy 165 gmin — 10 623 (98,7%) uznano za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. — 98,9%),
- 1463 uchwał podjętych przez organy 26 powiatów — 1453 (99,3%) uznano za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. — 99,1%),
- 435 uchwał i zarządzeń podjętych i wydanych przez organy 4 miast na prawach powiatu — 432 (99,3%) uznano za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. — 98,1%),
- 120 uchwał podjętych przez organy województwa samorządowego — 100% uznano za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. — 99,2%),
- 174 uchwał podjętych i wydanych przez organy 12 związków gmin, 1 związku powiatów i 1 związku powiatowo-gminnego — 173 (99,4%) uznano za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. dotyczyło 98,6%).

Wyniki badania nadzorczego uchwał i zarządzeń JST w 2022 r. — według jednostek poszczególnych szczebli — wskazują, że uchwały i zarządzenia organów gmin stanowiły 83,07% zbadanych, a udział podjętych i wydanych bez naruszenia prawa przez organy tego szczebla stanowił 82,98% łącznej liczby uznanych przez Kolegium Izby za podjęte bez naruszenia prawa.

Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń według rodzaju spraw w latach 2020–2022

Zakres przedmiotowy uchwał i zarządzeń	2020		2021		2022		Dynamika % (6:4)
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem, z tego w sprawie:	11 227	100,00	10 900	100,00	12 954	100,00	118,84
a) procedury uchwalania budżetu i jego zmian	10	0,09	6	0,06	5	0,04	83,33
b) budżetu	211	1,88	208	1,90	209	1,61	99,04
c) zmiany budżetu	6696	59,64	6 428	58,97	7 946	61,34	123,61
d) wieloletniej prognozy finansowej	216	1,92	210	1,92	212	1,63	99,52
e) zmiany wieloletniej prognozy finansowej	1447	12,89	1 650	15,14	1 909	14,73	100,95
f) absolutorium	205	1,83	202	1,85	206	1,59	101,5
g) zaciągania zobowiązań oraz udzielania pożyczek	200	1,78	155	1,42	165	1,27	106,45
h) zasad i zakresu przyznawania dotacji	211	1,88	226	2,07	225	1,73	99,55
i) podatków i opłat lokalnych	1095	9,75	707	6,49	858	6,63	121,35
j) zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji	10	0,09	9	0,08	4	0,03	44,44
k) pozostałe uchwały i zarządzenia	926	8,25	1099	10,08	1215	9,4	110,55

Z liczby zbadanych w 2022 r. uchwał i zarządzeń organów JST według rodzaju spraw wynika m.in.:

- wzrost liczby uchwał i zarządzeń organów JST w sprawie zmian budżetu (o 1518 więcej) w stosunku do zbadanych w 2021 r.,
- wzrost liczby uchwał i zarządzeń w sprawie zmian wieloletniej prognozy finansowej JST (o 259) w stosunku do zbadanych w 2021 r.,
- wzrost liczby uchwał i zarządzeń organów JST w sprawie zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu oraz udzielania pożyczek i poręczeń (o 10 więcej niż w 2021 r.),
- wzrost liczby uchwał rad gmin w sprawie podatków i opłat lokalnych (o 151), w 2022 r. w sprawie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbadano 369 uchwał rad (w 2021 r. 257 uchwał),
- różnica pomiędzy liczbą zbadanych uchwał w sprawie budżetu i wieloletniej prognozy finansowej JST a liczbą nadzorowanych JST — w związku z terminem badania uchwał podejmowanych przed rozpoczęciem roku budżetowego.

Badaniu nadzorcemu poddano wszystkie przekazane do nadzoru Izby uchwały i zarządzenia, podjęte (wydane) przez organy dolnośląskich JST w sprawach określonych w art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o. W takim samym zakresie jak dotychczas, badaniem nadzorczym objęto uchwały i zarządzenia organów JST nienazwane wprost w art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o. — dotyczące określenia ram prawnych gospodarowania środkami publicznymi, o których mowa w przepisach u.f.p. Wyniki badania tych aktów przedstawiono w grupie „pozostałe uchwały i zarządzenia”.

W 2022 r. Kolegium Izby — na podstawie art. 11 ust. 2a ustawy o r.i.o. w związku z art. 240 ust. 3 u.f.p. — dokonało ustalenia budżetu na rok 2022 dla 2 JST (Świebodzice i Powiat Jaworski) — uchwały Kolegium 21/2022 z dnia 16 lutego 2022 r. i 22/2022 z dnia 28 lutego 2022 r.

Do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego — stosownie do art. 13 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461) — przekazano 39 rozstrzygnięć nadzorczych Kolegium Izby.

Wyniki badania nadzorczego uchwał i zarządzeń podjętych przez organy JST w sprawach określonych w art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o. kolejny raz potwierdziły, że podstawowy przedmiot badania Kolegium Izby stanowiły uchwały i zarządzenia w sprawie budżetu i jego zmian oraz w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian, których łącznie zbadano 10 276 — 79,32% zbadanych w 2022 r. uchwał i zarządzeń organów JST (w latach 2021 i 2020 stanowiły odpowiednio 74,1% i 76,3% łącznej liczby zbadanych w tych latach).

Wyniki badania w 2022 r. legalności uchwał i zarządzeń podjętych przez organy JST według rodzaju spraw i kategorii jednostek przedstawiono w zestawieniach nr 1 i nr 2 załączonych do sprawozdania.

A. Procedura uchwalania budżetu i jego zmian (art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. Kolegium Izby zbadało 5 uchwał w sprawie procedury uchwalania budżetu i jego zmian — wszystkie uznało za podjęte bez naruszenia prawa. Dla porównania — w 2021 r. zbadano 6 uchwał w sprawie procedury uchwalania budżetu a 1 z nich uznano za podjętą z istotnym naruszeniem prawa i orzeczono jej nieważność w całości.

B. Budżet (art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. Kolegium Izby zbadało 209 uchwał budżetowych i ustaliło budżety dla Powiatu Jaworskiego i Gminy Świebodzice; 1 uchwałę podjętą na 2022 rok zbadano w 2021 r., a 2 uchwały podjęte na 2023 rok zbadano w 2022 r.

W badaniu nadzorczym 209 uchwał budżetowych JST na rok 2022 Kolegium Izby uznało:

- 1) 200 uchwał, tj. 95,7% zbadanych — za podjęte bez naruszenia prawa,
- 2) 2 uchwały — za podjęte z istotnym naruszeniem prawa, co po zastosowaniu postępowania, o którym mowa w art. 12 ustawy o r.i.o., stanowiło podstawę umorzenia wszczętego postępowania — wobec usunięcia nieprawidłowości przez wezwane rady (Lubań w. i Mietków), w sposób i terminie określonym przez Kolegium Izby,
- 3) 7 uchwał, tj. 3,4% zbadanych — za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa.

Nieistotne naruszenia prawa, czyli nieprawidłowości nieskutkujące stwierdzeniem nieważności uchwały, wskazane w odniesieniu do 7 uchwał budżetowych JST na rok 2022 (7 gmin) dotyczyły:

- braku spójności kwot wydatków bieżących określonych w części normatywnej uchwały a wykazanych w załączniku „Wydatki budżetu gminy na rok 2022”, co wynikało z nieprawidłowego podsumowania wydatków bieżących w załączniku (Chojnów w.),
- brak spójności kwot przychodów wskazanych jako źródło finansowania deficytu budżetu z kwotami ujętymi w przychodach budżetu lub w kwotach wyższych niż deficyt (Kobierzyce, Udamin, Ząbkowice Śląskie),
- nieprawidłowości w stosowaniu klasyfikacji budżetowej (Paszowice),
- niewyodrębnienia dotacji przedmiotowych, podmiotowych i celowych związanych z realizacją zadań JST w podziale na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych i dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych (Krośnice),
- określenia limitu zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o którym mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 u.f.p., w kwocie niższej niż wynikająca z kwoty planowanych przychodów zwrotnych (Szczytna).

Dla porównania — w 2021 r. Kolegium Izby zbadało 208 uchwał budżetowych, uznając 202 (97,1% zbadanych) za podjęte bez naruszenia prawa, 2 za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa (1% zbadanych) i 3 uchwały — za podjęte z istotnym naruszeniem prawa, co po zastosowaniu do wszystkich uchwał postępowania, o którym mowa w art. 12 ustawy o r.i.o., stanowiło podstawę umorzenia wszczętego postępowania — wobec usunięcia nieprawidłowości przez wezwane rady (Lubań w., Powiat Lubiński, Mietków), w sposób i terminie określonym przez Kolegium Izby.

C. Zmiany budżetu (art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. Kolegium Izby zbadało 7946 uchwał i zarządzeń w sprawie zmiany budżetu (o 1518 więcej niż w 2021 r.), z tego 2527 uchwał organów stanowiących i 5419 uchwał i zarządzeń organów wykonawczych, uznając:

- 1) 7927 uchwał i zarządzeń — za podjęte bez naruszenia prawa, co stanowiło 99,8% zbadanych, w tym 6482 (99,7%) spośród 6500 podjętych przez organy gmin i 993 (99,9%) spośród 994 podjętych przez organy powiatów (w 2021 r. dotyczyło 6402 uchwał i zarządzeń, tj. 99,6% zbadanych),
- 2) 8 uchwał i zarządzeń — za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa, co stanowiło 0,1% zbadanych (w 2021 r. dotyczyło 20 uchwał i zarządzeń, tj. 0,3% zbadanych),
- 3) 5 uchwał i zarządzeń w sprawie zmiany budżetu na rok 2021 — za niezgodne z prawem, bez orzekania ich nieważności w związku z utratą mocy obowiązującej uchwały budżetowej z dniem 31 grudnia 2021 r. — Bolków (2 uchwały), Chojnów w., Gromadka i Powiat Dzierżoniowski (w 2021 r. dotyczyło 2 uchwał),
- 4) 6 uchwał i zarządzeń — za podjęte z istotnym naruszeniem prawa, co stanowiło podstawę stwierdzenia nieważności w części (Szczytna dwukrotnie) i nieważności w całości (Kondratowice, Świebodzice, Świdnica m., Szczytna).

Nieważność w części dotyczyła zarządzeń Burmistrza Szczytnej w sprawie zmiany budżetu — uchwały Kolegium nr 41/2022 i nr 42/2022 z dnia 8 czerwca 2022 r. — wobec istotnego naruszenia art. 257 pkt 1 u.f.p. poprzez przeniesienie planu wydatków między działami.

Nieważność w całości dotyczyła:

- 1) zarządzenia Wójta Gminy Kondratowice w sprawie zmiany budżetu — uchwała Kolegium nr 24/2022 z dnia 16 marca 2022 r. — wobec istotnego naruszenia art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 i 583) zwanej dalej „u.s.g.” w związku z art. 257 pkt 1 u.f.p.,
- 2) uchwały Rady Miejskiej w Świebodzicach w sprawie zmiany budżetu — uchwała Kolegium nr 31/2022 z dnia 13 kwietnia 2022 r. — wobec istotnego naruszenia art. 14 u.s.g. w związku z przedstawieniem Izbie uchwały o treści, która nie była głosowana na sesji Rady Miejskiej w Świebodzicach, tym samym nie została podjęta,
- 3) zarządzenia Prezydenta Miasta Świdnicy w sprawie zmiany budżetu — uchwała Kolegium nr 54/2022 z dnia 27 maja 2022 r. — wobec istotnego naruszenia art. 33 ust. 4 u.s.g. w związku z art. 257 pkt 1 u.f.p.,
- 4) zarządzenia Burmistrza Szczytnej w sprawie zmiany budżetu — uchwały Kolegium nr 40/2022 z dnia 8 czerwca 2022 r. — wobec istotnego naruszenia art. 257 pkt 1 u.f.p.

Stwierdzone przez Kolegium Izby istotne naruszenia prawa w 4 uchwałach i 1 zarządzeniu w sprawie zmiany budżetu na rok 2021, względem których odstąpiono od orzekania nieważności — wobec utraty mocy obowiązującej uchwały budżetowej z dniem 31 grudnia 2021 r. — dotyczyły:

- dwukrotnie części uchwały Rady Miejskiej w Bolkowiu w sprawie zmiany budżetu na 2021 w związku z rozwiązaniem obligatoryjnej rezerwy celowej na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w ciągu roku budżetowego, na który została ustalona, w sytuacji gdy nie zachodzą przesłanki jej rozdysponowania, co w sposób istotny narusza art. 26 ust. 4 ustawa o zarządzaniu kryzysowym — uchwały Kolegium nr 9/2022 i 10/2022 z dnia 24 stycznia 2022 r.,
- części uchwały Zarządu Powiatu Dzierżoniowskiego w sprawie zmian w planie budżetu powiatu na 2021 rok — wobec istotnego naruszenia art. 257 pkt 3 u.f.p. — uchwała Kolegium nr 5/2022 z dnia 17 stycznia 2022 r.,
- części uchwały Rady Gminy Chojnów w sprawie zmian budżetu Gminy — wobec istotnego naruszenia art. 211 ust. 1 oraz art. 212 ust. 1 pkt 1 u.f.p. — uchwała Kolegium nr 16/2022 z dnia 4 lutego 2022 r.,
- części zarządzenia Wójta Gminy Gromadka w sprawie zmian w budżecie na rok 2021 — wobec istotnego naruszenia art. 231 ust. 1 u.f.p. — uchwała Kolegium nr 14/2022 z dnia 4 lutego 2022 r.

Nieistotne naruszenia prawa wskazane w 2022 r. w odniesieniu do 19 uchwał i zarządzeń w sprawie zmian budżetu JST na rok 2022 dotyczyły szczególności:

- niezachowania — wbrew wymogom art. 212 ust. 1 pkt 3 i 6 u.f.p. — obowiązku określenia kwoty planowanego deficytu budżetu i źródeł jego finansowania oraz limitu zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek, w tym wobec wadliwego wskazania źródeł finansowania deficytu lub ustalenia wyniku budżetu po zmianach,
- niezachowania spójności danych określonych w części normatywnej uchwały z danymi przedstawionymi w załącznikach, w szczególności ujętych w planie wydatków i w zestawieniu planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu, o którym mowa w art. 214 pkt 1 u.f.p., oraz w załączniku zadań inwestycyjnych,
- niewyodrębnienia (wbrew wymaganiom wynikającym z art. 215 u.f.p.) dotacji przedmiotowych, podmiotowych i celowych związanych z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego w podziale na dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych i dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych.

D. Wieloletnia prognoza finansowa (art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. Kolegium Izby zbadało 212 uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej podjętych w trybie art. 230 ust. 6 u.f.p., w tym 2 uchwały Rady Miejskiej w Świebodzicach i 2 uchwały podjęte na 2023 r. (1 uchwałę podjętą na 2022 r. zbadano w 2021 r.).

Dla porównania — w 2021 r. zbadano 210 uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej. W przypadku jednej gminy (Malczyce) uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej podejmowane dwukrotnie uznane zostały za nieważne w całości.

Badaniem nadzorczym w 2022 r. objęto uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej JST (lub jej zmiany) przekazane do Izby z zachowaniem wymogów art. 230 ust. 9 i art. 230b u.f.p., tj. w formie dokumentu elektronicznego, sporządzonego według wzoru określonego przez Ministra Finansów¹.

W badaniu legalności 209 uchwał organów stanowiących JST w sprawie wieloletniej prognozy finansowej podjętych — Kolegium Izby uznało:

- 1) 194 uchwały, tj. 92,8% zbadanych — za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. dotyczyło 96,7% zbadanych), w tym 154 uchwały spośród 165 podjętych przez rady gmin,
- 2) 14 uchwał, tj. 6,7% zbadanych — za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa, w tym 10 podjętych przez rady gmin,
- 3) 1 uchwałę — za podjętą z istotnym naruszeniem prawa, co stanowiło podstawę stwierdzenia jej nieważności w całości.

Stwierdzenie nieważności dotyczyło uchwały Rady Miejskiej w Świebodzicach — wobec istotnego naruszenia art. 14 u.s.g. w związku z przedstawieniem Izbie uchwały o treści, która nie była głosowana na sesji Rady Miejskiej w Świebodzicach, tym samym nie została podjęta — uchwała Kolegium nr 32/2022 z dnia 13 kwietnia 2022 r.

Nieistotne naruszenia prawa w 14 uchwałach JST w sprawie wieloletniej prognozy finansowej dotyczyły:

- nieobjaśnienia — wbrew wymogom art. 226 ust. 2a u.f.p. — przyjętych wartości dla wszystkich lat objętych prognozą (Chojnow w., Dziadowa Kłoda, Mietków, Paszowice, Udanin, Złotoryja m., Powiat Kamiennogórski, Powiat Oleśnicki, Związek Gmin Zagłębia Miedziowego),
- nieprawidłowego ustalenia kwoty długu, a zgodnie z art. 227 ust. 2 u.f.p. prognozę kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania (Szczytna),
- ustalenia limitu zobowiązań dla konkretnego przedsięwzięcia w kwocie przewyższającej sumę wydatków dla tego przedsięwzięcia (Ciepłowody, Mietków, Powiat Górowski, Powiat Oleśnicki),
- rozbieżności pomiędzy badaną uchwałą a budżetem na 2022 rok w zakresie wielkości ujętych w załączniku nr 1 WPF (Żórawina i Pielgrzymka).

E. Zmiany wieloletniej prognozy finansowej (art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. Kolegium Izby zbadało 1909 uchwał i zarządzeń w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej JST (o 259 więcej niż w 2021 r.), w tym 1710 uchwał organów stanowiących i 199 uchwał i zarządzeń organów wykonawczych, i uznało:

- 1) 1886 uchwał i zarządzeń, tj. 98,8% zbadanych — za podjęte bez naruszenia prawa, w tym 1539 (98,7%) spośród 1559 podjętych przez organy gmin i 245 (99,2%) spośród 247 podjętych przez organy powiatów (w 2021 r. dotyczyło 1624 uchwał i zarządzeń, odpowiednio 98,4% zbadanych),
- 2) 22 uchwały i zarządzenia, tj. 1,2% zbadanych (w 2021 r. dotyczyło 21 uchwał i zarządzeń, odpowiednio 1,3% zbadanych) — za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa,
- 3) 1 zarządzenie — za wydane z istotnym naruszeniem prawa, względem którego odstąpiono od orzekania nieważności — wobec utraty mocy obowiązującej uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gromadka na lata 2021–2024 z dniem 31 grudnia 2021 r. — uchwała Kolegium nr 15/2022 z dnia 4 lutego 2022 r.

¹ Obowiązujący w 2020 r. wzór wieloletniej prognozy finansowej określiło rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1903 i z 2020 r. poz. 1381).

Nieistotne naruszenia prawa wskazane w 2022 r. w odniesieniu do 22 uchwał i zarządzeń w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej JST dotyczyły m.in.:

- niespełnienia wymogu art. 229 u.f.p. w zakresie zgodności przedstawionej kwoty długu i planowanych spłat z wartościami przyjętymi w uchwale budżetowej, w tym w związku z nieaktualnieniem danych do wynikających ze zmiany budżetu oraz sprawozdania z wykonania budżetu w roku poprzedzającym rok budżetowy,
- ustalenia limitów zobowiązań dla przedsięwzięć przewyższających limit wydatków ustalonych dla tych przedsięwzięć w okresie realizacji,
- rozbieżności pomiędzy załącznikiem nr 1 „Wieloletnia Prognoza Finansowa” a załącznikiem nr 2 „Wykaz przedsięwzięć wieloletnich” w zakresie planowanych na 2022 rok wydatków majątkowych na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p. (1 przypadek),
- niespełnienia wymogu art. 226 ust. 1 pkt 5 u.f.p. przez niewskazanie przeznaczenia prognozowanej nadwyżki budżetu (1 przypadek),
- niedopełnienia wymogu objaśnienia przyjętych wartości, o którym mowa w art. 226 ust. 2a u.f.p., w tym niedokonania aktualizacji objaśnień odpowiednio do wprowadzonych zmian,
- przeznaczenie środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. na rozchody budżetu a powinny one stanowić źródło finansowania deficytu.

F. Absolutorium (art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o r.i.o.)

Uchwały absolutoryjne z tytułu wykonania budżetu za rok 2021 — z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 271 ust. 1 u.f.p. — podjęły organy stanowiące 206 nadzorowanych jednostek (192 JST i 14 związków), które w 204 uchwałach rozstrzygnęły o udzieleniu absolutorium, a w 2 uchwałach zdecydowały o nieudzieleniu absolutorium. W 4 przypadkach nie rozstrzygnięto kwestii absolutorium (Boguszów-Gorce, Legnickie Pole, Przeworno, Świebodzice).

Dla porównania — w 2021 r. absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2020 rozstrzygnęły organy stanowiące 202 jednostek (188 JST i 14 związków), które w 199 uchwałach rozstrzygnęły o udzieleniu absolutorium, a w 3 uchwałach zdecydowały o nieudzieleniu absolutorium. W 8 przypadkach przekazano informację o braku rozstrzygnięcia absolutorium w wyniku głosowania (Kamienna Góra m., Kąty Wrocławskie, Legnickie Pole, Lubań w., Lubawka, Przeworno, Szczytna i Powiat Jaworski).

W badaniu nadzorczym 206 uchwał w sprawie absolutorium za rok 2021, Kolegium Izby uznało:

- 1) 203 uchwały w sprawie absolutorium (98,5% zbadanych) — za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. dotyczyło 98,0% zbadanych), z tego wszystkie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium,
- 2) 3 uchwały w sprawie absolutorium (1,5% zbadanych) — za podjęte z istotnym naruszeniem prawa, co skutkowało orzeczeniem ich nieważności w całości, z tego 2 uchwały w sprawie nieudzielenia absolutorium i 1 uchwała w sprawie udzielenia absolutorium (w 2021 r. dotyczyło 3 uchwał).

Kolegium Izby stwierdziło istotne naruszenie:

- 1) art. 18 ust. 2 pkt 4 u.s.g. — wobec niedokonania oceny wykonania budżetu za 2021 rok (Oława w. — uchwała Kolegium nr 47/2022 z dnia 20 lipca 2022 r.),
- 2) art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1526) — wobec niedokonania oceny wykonania budżetu za 2021 r. (Powiat Oławski — uchwała Kolegium nr 63/2022 z dnia 2 września 2022 r.),
- 3) naruszenia art. 28a ust. 2 u.s.g. (Świeradów-Zdrój — uchwała Kolegium nr 62/2022 z dnia 2 września 2022 r.).

Zgodnie z art. 28a ust. 2 u.s.g. uchwałę w sprawie absolutorium rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Bezwzględna większość ustawowego składu rady gminy oznacza liczbę całkowitą głosów przewyższającą połowę ustawowego składu rady gminy.

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 4 u.s.g. rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu należy do

wyłącznej właściwości organu stanowiącego. W świetle tej regulacji jedyną i faktyczną podstawą nieudzielenia absolutorium jest negatywna ocena wykonania budżetu. Procedura udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium powinna zmierzać do oceny działalności organu wykonawczego w kontekście wykonania budżetu gminy w danym roku budżetowym. Warunkiem podjęcia prawidłowej uchwały rady w przedmiocie nieudzielenia absolutorium powinna być dyskusja radnych, w wyniku której dojdzie do jednoznacznej negatywnej oceny realizacji budżetu gminy przez organ wykonawczy wraz ze wskazaniem stopnia jego zawinienia za rozbieżności między planowanymi i wykonanymi wielkościami.

Powołana regulacja oznacza również, że podjęcie uchwały w sprawie nieudzielenia absolutorium powinno zostać poprzedzone rozpatrzeniem przez organ stanowiący sprawozdania z wykonania budżetu. „Rozpatrzenie sprawozdania” narzuca konieczność aktywnego zachowania się na sesji związanej z oceną wykonania budżetu. Nie może ono ograniczać się do zapoznania się radnych z wnioskiem Komisji Rewizyjnej w sprawie absolutorium, opinią Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej o sprawozdaniu z wykonania budżetu oraz o wniosku Komisji Rewizyjnej. Rozpatrzenie sprawozdania obejmuje zaznajomienie się z nim i przeanalizowanie przez organ stanowiący na sesji zwołanej specjalnie w tym celu (zob. L. Lipiec-Warzecha, Art. 270 [w:] Ustawa o finansach publicznych. Komentarz, ABC).

G. Zaciąganie zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego JST oraz udzielanie pożyczek (art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. Kolegium Izby zbadało 165 uchwał i zarządzeń w sprawie zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego oraz udzielania pożyczek z budżetu JST (o 10 więcej niż w 2021 r.) i uznało:

- 1) 164 uchwały (99,4% zbadanych) — za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. dotyczyło 97,4% zbadanych),
- 2) 1 uchwałę (0,6% zbadanych) — za podjętą z istotnym naruszeniem prawa, co stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności (w 2021 r. dotyczyło 1,9% zbadanych).

Wyniki badania nadzorczego uchwał w sprawach określonych w art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy o r.i.o. obejmują w 2022 r.:

- 84 uchwały w sprawie emisji obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu (o 30 więcej niż w 2021 r.), wszystkie podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. odpowiednio 54 uchwały, wszystkie podjęte bez naruszenia prawa),
- 62 uchwały i zarządzenia w sprawie zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych (o 24 mniej niż w 2021 r.), z tego 61 uznano za podjęte bez naruszenia prawa, 1 za podjętą z istotnym naruszeniem prawa, skutkującym stwierdzeniem jej nieważności w całości (w 2021 r. odpowiednio 86 uchwał, z tego 82 uznano za podjęte bez naruszenia prawa, 1 za podjętą z nieistotnym naruszeniem prawa, 3 za podjęte z istotnym naruszeniem prawa, skutkującym stwierdzeniem ich nieważności w całości),
- 4 uchwały i zarządzenia w sprawie zaciągania kredytów i pożyczek krótkoterminowych — uznane za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. 2 uchwały i zarządzenia bez naruszenia prawa),
- 1 uchwałę w sprawie udzielania poręczeń — uznaną za podjętą bez naruszenia prawa (w 2021 r. odpowiednio 1 uchwałę — uznaną za podjętą bez naruszenia prawa),
- 14 uchwał i zarządzeń w sprawie udzielenia pożyczki — wszystkie uznano za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. odpowiednio 12 uchwał i zarządzeń).

Stwierdzone przez Kolegium Izby w 2022 r. istotne naruszenie prawa — skutkujące orzeczeniem nieważności — dotyczyło uchwały Rady Gminy Udantin w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu bankowego wobec istotnego naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 w związku z art. 211 ust. 1 i 4 oraz art. 212 ust. 1 pkt 6 u.f.p. — podjęta uchwała o zaciągnięciu kredytu długoterminowego bez umocowania w uchwale budżetowej.

Dla porównania — w 2021 r. Kolegium Izby zbadało 155 uchwał i zarządzeń w sprawie zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego oraz udzielania pożyczek z budżetu JST.

H. Zasady i zakres przyznawania dotacji z budżetu JST (art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. Kolegium Izby zbadało 225 uchwał w sprawie określenia zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu JST (w 2021 r. 226) i uznało 206 (91,6% zbadanych) za podjęte bez naruszenia prawa, 5 za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa, a 14 za podjęte z istotnym naruszeniem prawa, stanowiącym podstawę stwierdzenia ich nieważności (9 w całości i 5 w części).

Stwierdzenie przez Kolegium Izby nieważności 14 uchwał organów stanowiących JST w sprawach określonych w art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o r.i.o. w 2022 r. dotyczyło:

- 11 uchwał w sprawie określenia zasad i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z ochroną środowiska, w tym dofinansowania przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji oraz przyjęcia regulaminu przyznawania dotacji w ramach programu „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego” — uznanych za podjęte przez rady gmin z naruszeniem art. 403 ust. 3, 4 i 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, w tym w związku z uchwaleniem możliwości finansowania lub dofinansowania kosztów zadań publicznych, które już zostały poniesione, lub kosztów zakupu energii i paliwa do nowego systemu ogrzewania, które nie stanowią kosztów inwestycyjnych (Kondratowice – dwukrotnie, Zagrodno, Świdnica – dwukrotnie, Żarów, Chojnów w., Radwanice, Polkowice, Jelenia Góra – dwukrotnie) — uchwały Kolegium nr 1/2022 z dnia 5 stycznia i nr 25/2022 z dnia 30 marca, nr 2/2022 i nr 3/2022 z dnia 17 stycznia, nr 33/2022, nr 34/2022 i nr 37/2022 z dnia 29 kwietnia, nr 39/2022 z dnia 18 maja, nr 45/2022 z dnia 27 czerwca, nr 67/2022 i nr 68/2022 z dnia 28 listopada 2022 r.,
- 1 uchwały w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków — uznanej za nieważną w części wobec naruszenia art. 81 ust.1 ustawy z dnia 13 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2021 r. poz. 710 i 954) — uchwała Kolegium nr 4/2022 z dnia 17 stycznia 2022 r. (Powiat Wrocławski),
- 1 uchwały w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ograniczeniu niskiej emisji w ramach programu priorytetowego „Ciepłe mieszkanie” — wobec braku podstawy prawnej do jej podjęcia (Jelenia Góra) — uchwała Kolegium nr 67/2022 z dnia 28 listopada 2022 r.,
- 1 uchwały w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w ramach ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki — z powodu istotnego naruszenia art. 4 ust.1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461) — uchwała Kolegium nr 69/2022 z dnia 28 listopada 2022 r.

Dla porównania — w 2021 r. zbadano 226 uchwał w sprawie określenia zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu JST i uznano 216 (95,6% zbadanych) za podjęte bez naruszenia prawa, 2 za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa, a 8 uchwał uznano za podjęte z istotnym naruszeniem prawa, skutkującym stwierdzeniem ich nieważności — 5 w całości i 3 w części.

I. Podatki i opłaty lokalne, do których mają zastosowanie przepisy ustawy — Ordynacja podatkowa (art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. Kolegium Izby zbadało 858 uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych, podjętych przez organy stanowiące gmin (w 2021 r. zbadano 707 uchwał), z tego:

- 369 uchwał (o 112 więcej niż w 2021 r.) podjętych na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2021 r. poz. 888, z późn. zm. i Dz.U. z 2022 poz.1297), zwanej dalej „u.c.p.g.”,
- 489 uchwał (o 39 więcej niż w 2021 r.) podjętych na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1452 i 1512), zwanej dalej „u.p.o.lok.”, ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 333) zwana dalej „u.o.p.r.”, ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 888, z późn. zm.) zwana

dalej „u.o.l” i odpowiednio przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

W wyniku badania nadzorczego 489 uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych Kolegium uznało:

- 1) 478 uchwał (97,8% zbadanych) — za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. dotyczyło 98,9% zbadanych),
- 2) 4 uchwały — za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa,
- 3) 7 uchwał (1,4% zbadanych) — za podjęte z istotnym naruszeniem prawa i stwierdziło ich nieważność w całości (2 uchwały) i w części (5 uchwał), w 2021 r. stwierdzenie nieważności dotyczyło 0,4% zbadanych.

Stwierdzenie nieważności 7 uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych dotyczyło w 2022 r.:

- 2 uchwał w sprawie zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso — wobec istotnego naruszenia art. 6 ust. 12 u.p.o.lok., art. 6b u.o.p.r. oraz art. 6 ust. 8 u.o.p.l. (Lubań w., Bogatynia) — uchwały Kolegium nr 11/2022 i nr 12/2022 z dnia 24 stycznia 2022 r.,
- 2 uchwał w sprawie określenia wysokości stawek oraz sposobu poboru opłaty targowej na terenie Gminy — z powodu istotnego naruszenia art. 19 pkt 1 w związku z art. 15 ust. 1 u.p.o.lok., § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283) oraz art. 63 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Góra, Międzyzlesie) — uchwały Kolegium nr 70/2022 z dnia 14 grudnia, nr 72/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r.,
- 1 uchwały w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2023 rok — z powodu istotnego naruszenia art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c u.p.o.lok. w związku z pkt 1 lit. b tiret trzecie obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2022 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2023 (Walim) — uchwała Kolegium 73/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r.,
- 2 uchwał w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych,— z powodu istotnego naruszenia art. 10 ust. 1 pkt 4 u.p.o.lok., wobec określenia stawki podatku od środków transportowych w wysokości niższej niż minimalna stawka podatku na rok 2023 (Niechlów, Gromadka) — uchwały Kolegium nr 71/2022 i nr 74/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r.

W wyniku zbadania 369 uchwał w sprawie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, podjętych przez rady gmin (zgromadzenie związku) na podstawie art. 6i, 6j, 6k, 6m u.c.p.g., Kolegium Izby uznało:

- 1) 334 uchwały (90,5% zbadanych) — za podjęte bez naruszenia prawa (w 2021 r. dotyczyło 91,8% zbadanych),
- 2) 20 uchwał — za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa,
- 3) 15 uchwał (5,4% zbadanych) — za podjęte z istotnym naruszeniem prawa i stwierdziło ich nieważność — 13 w części i 2 w całości (w 2021 r. stwierdzenie nieważności dotyczyło 4 uchwał).

Stwierdzenie nieważności w całości 2 uchwał w sprawie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dotyczyło uchwał Rady Miejskiej Gminy Lubomierz w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości — z powodu istotnego naruszenia art. 6n ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6j ust. 3b u.c.p.g. — uchwały Kolegium nr 43/2022 z dnia 8 czerwca i nr 58/2022 z dnia 3 sierpnia 2022 r.

Stwierdzenie nieważności w części dotyczyło 13 uchwał podjętych przez Rady Gmin: Jemielno, Góra, , Legnickie Pole, Pielgrzymka, Niechlów, Udanin, Bolków, Żmigród, Dobromierz, Pieńsk, Złoty Stok, Bogatynia, Głuszyca, — uchwały Kolegium (odpowiednio): nr 6/2022 z dnia 17 stycznia, nr 7/2022 i nr 13/2022 z dnia 24 stycznia, nr 19/2022 z dnia 10 lutego, nr 23/2022 z dnia 9 marca, nr 46/2022 i od nr 48/2022 do nr 51/2022 z dnia 20 lipca, nr 53/2022 i nr 55/2022 z dnia 3 sierpnia, nr 64/2022 z dnia 29 września.

J. Zobowiązania w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustalaną corocznie przez organ stanowiący (odrębnie nienazwane w art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o.)

Wyniki badania nadzorczego tej kategorii uchwał w 2022 r. obejmują 4 uchwały (w 2021 r. 9 uchwał) podjęte przez rady gmin na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. e u.s.g., dotyczące zobowiązań wynikających z podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustalaną corocznie przez radę gminy — wszystkie uznane przez Kolegium Izby za zgodne z prawem.

Uchwały podjęte w tej sprawie podlegają wyróżnieniu w wynikach prezentowanych przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych (KRRIO), co pomimo znikomej liczby przypadków podjęcia przedmiotowych uchwał, w tym w związku z art. 228 u.f.p., zobowiązuje Izbę do zachowania tej samej szczegółowości w prezentowaniu wyników działalności nadzorczej.

K. Grupa pozostałe uchwały i zarządzenia w sprawach dotyczących gospodarki finansowej JST (odrębnie nienazwane w art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o.)

Do grupy pozostałych uchwał zaliczono akty wykonawcze organów JST, wydane na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych, dotyczące określenia ram prawnych wykonywania budżetu, a których specyfika nie pozwala na zaliczenie wprost do kategorii określonych w art. 11 ust. 1 ustawy o r.i.o. W wynikach badania Kolegium Izby i w wynikach prezentowanych przez KRRIO za rok 2022 — tak jak w latach poprzednich — do grupy „pozostałe uchwały i zarządzenia” zaliczane są akty wydane w sprawie wydatków niewygasających, w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla innych JST, w sprawie wydzielonych rachunków dochodów samorządowych jednostek oświaty, w sprawie zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze, a także w sprawie wyodrębnienia w budżecie środków stanowiących fundusz sołecki.

W 2022 r. Kolegium Izby zbadało 1215 uchwał i zarządzeń wydanych przez organy JST w sprawach związanych z wykonywaniem budżetu, a zaliczonych do grupy pozostałe uchwały i zarządzenia (w 2021 r. zbadano 1099 uchwał i zarządzeń) i uznało 1089 uchwał (98,5% zbadanych) za podjęte bez naruszenia prawa, 9 za podjęte z nieistotnym naruszeniem prawa, a 9 za podjęte z istotnym naruszeniem prawa, stanowiącym przesłankę stwierdzenia ich nieważności w całości (7) i w części (2).

Stwierdzenie nieważności w całości (7) i w części (2) spośród 1215 zbadanych uchwał i zarządzeń zaliczanych do grupy „pozostałe uchwały i zarządzenia” dotyczyło:

- 2 uchwał w sprawie wydatków niewygasających (nieważność w całości — Pielgrzymka i w części — Walim),
- 2 uchwał sprawie udzielenia pomocy rzeczowej (nieważność w części — Pęcław i nieważność w całości — Złotoryja m.),
- 1 uchwały w sprawie przyznania pożyczek na remont budynków znajdujących się na terenie Gminy (nieważność w całości — Polanica Zdrój),
- 1 uchwały w sprawie przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji (nieważność w całości — Bystrzyca Kłodzka),
- 2 uchwał sprawie udzielenia dotacji dla Ochotniczej Straży Pożarnej (nieważność w całości — Bystrzyca Kłodzka, Lubomierz),
- 1 uchwały w sprawie przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej (nieważność w całości — Bystrzyca Kłodzka).

2. Ustalenie przez Kolegium Izby budżetu JST w przypadku niepodjęcia uchwały budżetowej przez jej organ stanowiący w terminie do 31 stycznia roku budżetowego (art. 11 ust. 2 ustawy o r.i.o.) oraz w przypadku niezachowania zasad określonych w art. 242–244 u.f.p. (art. 11 ust. 2a ustawy o r.i.o.)

Nowelizacja ustawy o finansach publicznych, dokonana ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1646) i ustawą z dnia 9 maja 2014 r. wprowadziła do systemu finansów publicznych instytucję programu postępowania naprawczego (dodany art. 240a i 240b), w której ramach określono warunki przywrócenia organom stanowiącym JST kompetencji do uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu, które nie zachowują relacji z art. 242–244 ustawy. W warunkach tych uwzględniono kompetencje kolegium regionalnej izby obrachunkowej w procedurze opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego, w tym obowiązek ustalenia budżetu JST w przypadku nieopracowania programu lub braku pozytywnej opinii do tego programu (art. 240a ust. 8), oraz w przypadku braku możliwości uchwalenia budżetu JST zgodnie z zasadami określonymi w art. 242–244 (art. 240b ust. 1).

W 2022 r. Kolegium Izby — na podstawie art. 11 ust. 2a ustawy o r.i.o. w związku z art. 240 ust. 3 u.f.p. — dokonało ustalenia budżetu na rok 2022 dla 2 JST (Świebodzice i Powiat Jaworski) — uchwały Kolegium nr 21/2022 z dnia 16 lutego 2022 r. i 22/2022 z 28 lutego 2022 r.

W 2021 r. Kolegium Izby — na podstawie art. 11 ust. 2 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o r.i.o. w związku z art. 240b ust. 1 i art. 242 ust. 1 u.f.p. Kolegium Izby ustaliło budżet Powiatu Wałbrzyskiego i Powiatu Zgorzeleckiego w części dotkniętej nieważnością — uchwały Kolegium nr 16/2021 z 23 lutego i nr 69/2021 z dnia 10 grudnia 2021 r.

3. Rozpatrywanie zastrzeżeń organów jednostek kontrolowanych do wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych (art. 18 ust. 1 pkt 5a oraz art. 25b ust. 2 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. Kolegium Izby rozpatrzyło 1 zastrzeżenie zgłoszone przez organ kontrolowanej jednostki do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia, zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o r.i.o., może być wyłącznie zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

W wyniku rozpatrzenia zgłoszonego w 2022 r. zastrzeżenia Burmistrza Trzebnica do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym RIO z dnia 15 czerwca 2022 r. (znak WK.WR.40.7.2022.431) Kolegium postanowiło:

- 1) uwzględnić zastrzeżenia złożone do wniosków nr 9 i nr 12 zawartych w wystąpieniu pokontrolnym,
- 2) oddalić zastrzeżenie złożone do wniosku nr 14 lit b zawartego w wystąpieniu pokontrolnym — uchwała Kolegium nr 52/2022 z dnia 20 lipca 2022 r.

Dla porównania — w 2021 r. Kolegium Izby rozpatrzyło 1 zastrzeżenie do wystąpienia.

4. Podejmowanie uchwał w sprawach związanych z funkcjonowaniem Izby (art. 18 ust. 1 pkt 3–5 i 5b ustawy o r.i.o.) oraz przeprowadzenia postępowania konkursowego w celu wyłonienia kandydata na członka kolegium i prezesa izby (art. 15a ust. 4 i art. 16 ust. 4 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. w sprawach związanych z funkcjonowaniem Izby Kolegium podjęto 5 uchwał, z tego:

- 3 uchwały na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 3 i 5 ustawy o r.i.o. — w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu za rok 2021, w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania ramowego planu pracy, w tym planu kontroli za rok 2021, oraz przyjęcia sprawozdania z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej za rok 2021 — uchwały Kolegium nr 28/2022, nr 29/2022 i nr 30/2022 z dnia 30 marca 2022 r.,
- 1 uchwałę na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy o r.i.o. — w sprawie ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na rok 2023, w tym planu kontroli — uchwała Kolegium nr 66/2022 z dnia 28 listopada 2022 r.,
- 1 uchwałę na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy o r.i.o. w sprawie uchwalenia wniosków do projektu budżetu Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na rok 2022 — uchwała Kolegium nr 44/2021 z dnia 14 czerwca 2022 r.,

Dla porównania — w 2021 r. w sprawach związanych z funkcjonowaniem Izby oraz przeprowadzenia postępowania konkursowego w celu wyłonienia kandydata na członka kolegium podjęto 16 uchwał.

5. Podejmowanie uchwał w innych sprawach, określonych w odrębnych przepisach (art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy o r.i.o.)

A. Skargi na rozstrzygnięcia nadzorcze Kolegium Izby wniesione przez JST w 2022 r.

Do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Kolegium Izby wniesione zostały w 2022 r. 2 skargi.

Wymienione Skargi dotyczyły następujących uchwał Kolegium:

- nr 24/2022 z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie stwierdzenia nieważności zarządzenia Wójta Gminy Kondratowice nr 13/G/2022 z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie zmian budżetu na 2022 rok – Wyrokiem z dnia 5 października 2022 r. (sygn. akt III SA/Wr 467/22) Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu skargę powyższą oddalił,
- nr 55/2022 z dnia 3 sierpnia 2022 r. w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej w Bogatyni nr LXXXVII/551/22 z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki tej opłaty.

B. Skargi na uchwały organów JST wniesione przez Kolegium Izby

W 2022 r. nie wystąpiły przesłanki wniesienia przez Kolegium Izby skarg na uchwały organów JST.

6. Rozpatrywanie odwołań od opinii wydanych przez składy orzekające, wniesionych do pełnego składu Kolegium (art. 18 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 20 ust. 2 ustawy o r.i.o.)

Opinie Składów Orzekających Izby — wydane w formie uchwał tych składów — zawierały pouczenie o przysługującym ich adresatom prawie wniesienia odwołania do Kolegium Izby w terminie 14 dni od doręczenia uchwały (art. 20 ust. 1 ustawy o r.i.o.).

Do Kolegium Izby nie wniesiono odwołań od opinii wydanych przez Składy Orzekające w 2022 roku.

Dla porównania — w 2021 r. Kolegium Izby rozpatrzyło 5 odwołań od opinii wydanych przez Składy Orzekające.

7. Wykonanie zadań, o których mowa w art. 13 ustawy o r.i.o. oraz w art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 u.f.p. [cz. I pkt 7–16 planu pracy]

Składy Orzekające Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, wydały w 2022 r. łącznie 1738 opinii (o 21 mniej niż w 2021 r.), z tego 1154 opinie w sprawach określonych w art. 13 ustawy o r.i.o. i 584 opinii w sprawach określonych w art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 u.f.p.

Dla porównania — w 2021 r. wydano 1759 opinii, z tego 1172 opinii w sprawach określonych w art. 13 ustawy o r.i.o. i 587 opinii w sprawach określonych w art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 u.f.p.

Zakres zadań regionalnych izb obrachunkowych związany z wydawaniem opinii, w tym w sprawach określonych w art. 13 ustawy o r.i.o., nie uległ zmianie w stosunku do obowiązującego w dwóch poprzednich latach. Stan prawny w 2022 r. obejmował obowiązek wydania opinii w sprawach określonych w art. 13 ustawy o r.i.o. oraz w art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 u.f.p., w tym obowiązek zaopiniowania programu postępowania naprawczego, o którym mowa w art. 240a ust. 1 u.f.p.

Rodzaj i liczba opinii wydanych przez Składy Orzekające Izby w latach 2020 - 2022

Wyszczególnienie	Liczba wydanych opinii		
	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Opinie ogółem, z tego w sprawie:	1710	1759	1738
1) możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych	141	115	118
2) możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej	168	199	203
3) prawidłowości planowanej kwoty długu	199	197	196
4) projektu uchwały budżetowej na rok	208	213	203
5) możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej	152	191	185
6) projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	208	213	203
7) informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze	210	209	210
8) sprawozdania z wykonania budżetu za rok	209	210	210
9) wniosku komisji rewizyjnej w sprawie absolutorium	209	210	209
10) uchwały w sprawie nieudzielenia absolutorium	6	2	1
11) programu postępowania naprawczego	0	0	0
W tym opinie negatywne	11	10	6

Przedmiot opiniowania, tak jak w latach poprzednich, stanowiły przedłożone przez dolnośląskie JST projekty uchwał (na rok 2023), kwoty i parametry budżetowe określone w wieloletnich prognozach finansowych i uchwałach budżetowych na rok 2022 oraz informacje dotyczące realizacji budżetu za pierwsze półrocze 2022 r. i sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2021, a po nich wnioski komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium i kolejno uchwały w sprawie nieudzielenia absolutorium wójtowi. W 2022 r. nie wystąpiły przesłanki dla opracowania i przedłożenia do zaopiniowania programu postępowania naprawczego JST.

Składy Orzekające Izby wydały w 2022 r.:

- 1) 1417 opinii pozytywnych, co stanowiło 81,2% wydanych (w 2021 r. odpowiednio 83,5% wydanych),
- 2) 234 opinii pozytywnych z uwagami, co stanowiło 13,5% wydanych (w 2021 r. odpowiednio 12,1%),
- 3) 81 opinii pozytywnych z zastrzeżeniami, co stanowiło 4,7% wydanych (w 2021 r. dotyczyło 3,9%),
- 4) 6 opinii negatywnych, co stanowiło 0,3% wydanych (w 2021 r. 10 opinii i 0,6% wydanych).

Negatywnie zaopiniowano:

- 3 projekty uchwał, z tego 1 projekt uchwały budżetowej na 2023 rok (Ząbkowice Śląskie) i 2 projekty uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (Ząbkowice Śląskie i Powiat Oleśnicki),
- 1 sprawę możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok (Ząbkowice Śląskie),
- 1 wniosek komisji rewizyjnych o nieudzielenie absolutorium z wykonania budżetu za rok 2021 (Świebodzice),
- 1 uchwałę w sprawie nieudzielenia absolutorium z wykonania budżetu za rok 2021 (Oława w.).

Odwołań do Kolegium Izby od opinii wydanych przez Składy Orzekające w 2022 r. — na mocy art. 20 ust. 1 ustawy o r.i.o. — organy JST nie wniosły.

A. Wydawanie, na wniosek organu wykonawczego JST, opinii o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych (art. 13 pkt 1 ustawy o r.i.o.)

Zgodnie z art. 13 pkt 1 ustawy o r.i.o. do zadań Izby należy wydawanie na wniosek organu wykonawczego JST opinii o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych. W 2022 r. — na wnioski organów wykonawczych JST złożone w trybie art. 91 ust. 2 u.f.p. — Składy Orzekające Izby wydały 118 opinii (o 3 więcej niż w 2021 r. i o 23 mniej niż w 2020 r.) o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki oraz wykupu papierów wartościowych, z tego 87 opinii pozytywnych (73,7% wydanych), 23 opinii pozytywnych z uwagami i 8 pozytywnych z zastrzeżeniami.

Liczba opinii wydanych w 2021 r. obejmuje: 69 opinii o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki, w tym 2 o możliwości spłaty innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 u.f.p. (o 10 opinii mniej niż w 2021 r.), z tego 56 opinii pozytywnych (81,2% wydanych), 12 pozytywnych z uwagami i 3 pozytywnych z zastrzeżeniami, 49 opinii o możliwości wykupu obligacji (o 13 opinii więcej niż w 2021 r.), z tego 31 opinii pozytywnych (63,3% wydanych), 13 opinii pozytywnych z uwagami, 5 pozytywnych z zastrzeżeniami.

Opinie o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych (art. 13 pkt 1 ustawy o r.i.o.)

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Liczba wydanych opinii				
	razem	pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	118	87	23	8	0
– gminy	98	76	16	6	0
– miasta na prawach powiatu	7	2	4	1	0
– powiaty	12	8	3	1	0
– województwo samorządowe	0	0	0	0	0
– związki gmin	1	1	0	0	0

Wyniki opiniowania, w szczególności liczba i charakter opinii wydanych w 2022 r. dla dolnośląskich JST — w sprawie możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu obligacji — wskazują na brak oznak poprawy sytuacji finansowej, w tym możliwości podwyższenia zdolności spłaty zobowiązań, co łączyło się z wydłużeniem w czasie okresu spłaty zobowiązań wynikających z zaciągnięcia kredytów lub emisji obligacji.

W 23 opiniach pozytywnych z uwagami i 8 opiniach pozytywnych z zastrzeżeniami — podobnie jak w latach poprzednich — Składy Orzekające Izby wskazywały organom wykonawczym JST na ryzyko niezachowania w kolejnych latach, w tym w latach spłaty wnioskowanych kredytów i wykupów obligacji, relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w tym z uwagi na:

- utrzymywanie się relatywnie niskiej zdolności spłaty zobowiązań dłużnych, co wyraża się wystąpieniem w roku budżetowym i kolejnych latach niewielkiej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dopuszczalnych spłat i wskaźnikiem planowanych spłat (relacją łącznej kwoty spłat do dochodów),
- ryzyko nieuzyskania w kolejnych latach planowanego podwyższenia wskaźnika dopuszczalnych spłat, w tym z powodu zaplanowania w roku budżetowym i w kolejnych latach marginalnych kwot nadwyżki operacyjnej oraz utrzymywanie się niekorzystnych tendencji zmian poziomu wskaźnika dopuszczalnych spłat w trzech ostatnich latach,
- występowanie zobowiązań wymagalnych i zobowiązań z tytułu poręczeń, odległy termin spłaty zobowiązań.

Dla porównania — w 2021 r. na wnioski organów wykonawczych JST złożone w trybie art. 91 ust. 2 u.f.p. Składy Orzekające Izby wydały 115 opinii o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki oraz wykupu papierów wartościowych.

B. Wydawanie na podstawie projektu uchwały budżetowej (odpowiednio uchwały budżetowej) opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez JST (art. 246 ust. 1 i 3 u.f.p.)

Obowiązek przedstawienia przez regionalną izbę obrachunkową opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez JST określają przepisy art. 246 ust. 1 i 3 u.f.p., w myśl których obowiązek zaopiniowania dotyczy zarówno deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej, jak i deficytu określonego w uchwale budżetowej. Ponadto, na mocy art. 246 ust. 2 u.f.p., zobowiązano JST do publikowania otrzymanych opinii w trybie określonym w tym przepisie.

Opinie wydane w 2022 r. na podstawie uchwał budżetowych (art. 246 ust. 3 u.f.p.)

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Liczba wydanych opinii				
	razem	pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	203	165	30	8	0
– gminy	163	131	26	6	0
– miasta na prawach powiatu	4	3	1	0	0
– powiaty	25	20	3	2	0
– województwo samorządowe	1	1	0	0	0
– związki JST	10	10	0	0	0

Opinie wydane w 2022 na podstawie projektów uchwał budżetowych (art. 246 ust. 1 u.f.p.)

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Liczba wydanych opinii				
	razem	pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	185	131	38	15	1
– gminy	153	112	29	11	1
– miasta na prawach powiatu	4	1	2	1	0
– powiaty	24	14	7	3	0
– województwo samorządowe	0	0	0	0	0
– związki JST	4	4	0	0	0

Składy Orzekające Izby — na podstawie art. 246 ust. 1 i ust. 3 u.f.p. — wydały w 2022 r. łącznie 388 opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez JST w uchwałach budżetowych i ich zmianach oraz w projektach uchwał budżetowych, z tego:

- 1) 203 opinie o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwałach budżetowych, w tym 165 opinii pozytywnych (81,3% wydanych), 30 opinii pozytywnych z uwagami i 8 opinii pozytywnych

z zastrzeżeniami (w 2021 r. wydano 199 opinii dotyczących deficytu planowanego w uchwałach budżetowych),

- 2) 185 opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projektach uchwał budżetowych na rok 2023, w tym 131 opinii pozytywnych (70,8% wydanych), 38 opinii pozytywnych z uwagami i 15 opinii pozytywnych z zastrzeżeniami i 1 opinia negatywna. (w 2021 r. wydano 191 opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projektach uchwał budżetowych na rok 2022).

W negatywnej opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Gminy Ząbkowice Śląskie na rok 2023 wskazano na niezachowane relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. przy relacji łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego w latach 2023- 2025, przekraczającej 100%; (Ząbkowice Śląskie) — uchwała Składu Orzekającego nr XV/127/2022 z dnia 14 grudnia 2022 r.

Wydanie 203 opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez JST w uchwałach budżetowych na rok 2022, to o 4 opinie więcej niż na rok 2021, co oznacza występowanie planowanego deficytu w budżetach na rok 2022 w 96,7 % samorządowych budżetów w regionie.

Zastrzeżenia zawarte w opiniach pozytywnych z zastrzeżeniami (23 opinie) — wydanych przez Składy Orzekające Izby o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego uchwałach budżetowych i ich zmianach oraz w projektach uchwał budżetowych — dotyczyły:

- nadmiernego obciążenia budżetów kolejnych lat spłatą zobowiązań, jakie wynikać będą z planowanych do zaciągnięcia kredytów na sfinansowanie deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na rok 2023, gdy relacje spłat zobowiązań finansowych wraz z odsetkami kształtują się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia, o którym mowa w art. 243 u.f.p.,
- ryzyka niezachowania w roku budżetowym i kolejnych latach relacji łącznej kwoty spłat, wynikającego z planowanego podwyższenia zdolności spłaty zobowiązań poprzez nierealne oszacowanie wzrostu nadwyżek operacyjnych,
- niedopełnienie wymogów art. 212 ust. 1 pkt 1–3, 6 i 8 u.f.p., w tym w związku z przedstawieniem przychodów pochodzących z wolnych środków, których posiadania nie wykazano w powiązaniu z realizacją budżetu w latach poprzedzających rok budżetowy.

Dla porównania — w 2021 r. o możliwości sfinansowania deficytu wydano łącznie 390 opinii, z tego 199 opinii w sprawie deficytu określonego w uchwałach budżetowych, 191 opinie w sprawie deficytu przedstawionego w projektach uchwał budżetowych.

C. Wydawanie na podstawie przyjętej przez JST wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej opinii w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu JST (art. 230 ust. 4 u.f.p.)

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Liczba wydanych opinii				
	razem	pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	196	154	34	8	0
– gminy	161	128	27	6	0
– miasta na prawach powiatu	4	2	2	0	0
– powiaty	26	19	5	2	0
– województwo samorządowe	1	1	0	0	0
– związki gmin	4	4	0	0	0

Obowiązek przedstawienia przez regionalną izbę obrachunkową — na podstawie przyjętej przez JST wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej — opinii w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu oraz obowiązek publikowania tej opinii przez JST określa art. 230 ust. 4 u.f.p.

W 2022 r. Składy Orzekające Izby — na podstawie przyjętej przez JST wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej na rok 2022 — wydały 196 opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu, z tego 154 opinie pozytywne (78,6% wydanych), 34 pozytywne z uwagami (17,3% wydanych), 8 pozytywnych z zastrzeżeniami (4,1% wydanych).

Wyniki opiniowania wskazują, że w 4 gminach (Osiecznica, Rudna, Stare Bogaczowice, Warta Bolesławiecka) oraz 10 związkach gmin i związku powiatów (podobnie jak w latach poprzednich), nie planowano wystąpienia długu na koniec 2022 r. i w latach kolejnych.

Opinie pozytywne z uwagami o prawidłowości planowanej kwoty długu wydano dla następujących JST: Bardo, Bielawa, Chocianów, Domaniów, Dziadowa Kłoda, Jaworzyna Śląska, Jelenia Góra, Kamieniec Ząbkowicki, Kondratowice, Kunice, Miłkowice, Niemcza, Nowa Ruda w., Oborniki Śląskie, Polkowice, Prochowice, Prusice, Przemków, Ruja, Szczytna, Ścinawa, Trzebnica, Walim, Wałbrzych, Wąsosz, Wołów, Ziębice, Złoty Stok, Żmigród, Powiat Głogowski, Powiat Kamiennogórski, Powiat Oławski, Powiat Zgorzelecki i Powiat Złotoryjski.

Opinie pozytywne z zastrzeżeniami o prawidłowości planowanej kwoty długu wydano dla następujących JST: Góra, Malczyce, Stoszowice, Udanin, Wińsko, Ząbkowice Śląskie, Powiat Strzeliński i Powiat Wołowski.

W 34 opiniach pozytywnych z uwagami i 8 opiniach pozytywnych z zastrzeżeniami — wydanych o prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionej w wieloletniej prognozie finansowej oraz uchwale budżetowej na rok 2022 — Składy Orzekające Izby wskazywały na:

- wysokie ryzyko niezachowania w roku budżetowym i kolejnych latach relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., ze względu na nadmierne obciążenie budżetów kolejnych lat spłatą zobowiązań, w tym wynikających z zaciągnięcia kredytu na finansowanie planowanego deficytu budżetu na rok 2022,
- relacje spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu do dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., kształtujące się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki,
- nieuwzględnienie wymogu realistyczności wieloletniej prognozy finansowej, o którym mowa w art. 226 ust. 1 u.f.p., w związku z szacowaniem możliwości uzyskiwania w kolejnych latach wysokich wzrostów kwot nadwyżek operacyjnych, które wraz z dochodami ze sprzedaży majątku zapewnią podwyższenie zdolności spłaty zobowiązań w kolejnych latach do poziomu zapewniającego spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p.

Dla porównania — w 2021 r. o prawidłowości planowanej kwoty długu wydano 197 opinii, z tego 166 pozytywne, 23 pozytywnych z uwagami, 8 pozytywnych z zastrzeżeniami.

D. Wydawanie opinii o przedkładanych projektach uchwał budżetowych JST (art. 13 pkt 3 ustawy o r.i.o.)

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Liczba wydanych opinii				
	razem	pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	203	145	40	17	1
– gminy	159	115	31	12	1
– miasta na prawach powiatu	4	1	2	1	0
– powiaty	26	16	7	3	0
– województwo samorządowe	1	1	0	0	0
– związki JST	13	12	0	1	0

Zgodnie z wymogami art. 238 ust 1 i 2 u.f.p. projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz materiałami informacyjnymi organ wykonawczy przedstawia organowi stanowiącemu JST oraz regionalnej izbie obrachunkowej — celem zaopiniowania — w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. W 2022 r. Składy Orzekające Izby — działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy o r.i.o. w związku z art. 238 ust. 3 u.f.p. — zaopiniowały 203 projekty uchwał budżetowych JST na rok 2023, 6 projektów uchwał budżetowych zbadano w 2023 r. (Jemielno, Kowary, Nowogrodzic, Oława m.,

Przemków, Siechnice przedłożone w grudniu 2022 r.) Związek Gmin Śnieżnickich nie przedkładał projektu budżetu — wyrejestrowany w dniu 17 stycznia 2023 r.

W wyniku badania 203 projektów uchwał budżetowych JST na rok 2023:

- 145 projektów uchwał (71,4% zbadanych) uzyskało opinię pozytywną, w tym projekty 115 gmin i 16 powiatów (w 2021 r. pozytywnie opinie wydano o 74,8% zbadanych projektów),
- 40 projektów uchwał (19,7% zbadanych) uzyskało opinię pozytywną z uwagami, w tym 31 projektów gmin, 7 projektów powiatów i 2 projekty miast na prawach powiatu (w 2021 r. pozytywnie z uwagami zaopiniowano 40 projektów, w tym 34 projekty gmin i 4 projektów powiatów i 2 projekty miast na prawach powiatu),
- 17 projektów uchwał (8,4% zbadanych) uzyskało opinię pozytywną z zastrzeżeniami, z tego projekty 12 gmin 3 powiatów (w 2021 r. pozytywne z zastrzeżeniami zaopiniowano 12 projektów, z tego 10 projektów gmin i 2 powiatów),
- 1 projekt uchwały budżetowej na rok 2023 (Ząbkowice Śląskie) uzyskał opinię negatywną, (w 2021 r. negatywnie zaopiniowano 1 projekt uchwały budżetowej na rok 2022 (Powiat Zgorzelecki).

W negatywnej opinii o projekcie uchwały budżetowej wskazano na niezachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. przy relacji łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego w latach 2023- 2025 przekraczającej 100%; (Ząbkowice Śląskie) — uchwała Składu Orzekającego nr XV/126/2022 z dnia 14 grudnia 2022 r.

W opiniach pozytywnych z zastrzeżeniami (17 opinii) o projektach uchwał budżetowych na rok 2023 Składy Orzekające Izby wskazywały na:

- zagrożenie niezachowania relacji określonej w art. 243 u.f.p., w tym w związku z planowaniem ujemnego wyniku operacyjnego w roku 2023 (Kunice, Bardo, Walim, Powiat Oławski, Powiat Oleśnicki, Góra, Udanin, Stoszowice, Złoty Stok, Powiat Wołowski),
- wzrost ryzyka niezachowania w kolejnych latach relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynikający z planowanego zwiększenia kwoty długu, którego koszty obsługi stanowiąc będą nadmierne obciążenie budżetów kolejnych lat, szczególnie w przypadku nieuzyskania planowanych wzrostów dochodów ze sprzedaży majątku, (Kunice, Trzebnica, Powiat Oleśnicki, Stoszowice, Ścinawa),
- ryzyko niespełnienia relacji z art. 243 u.f.p. wynikające z utrzymywania niewielkiej różnicy pomiędzy relacją łącznej kwoty spłat a wskaźnikiem dopuszczalnych spłat, w szczególności w przypadku nieuzyskania planowanego wzrostu dochodów bieżących lub planowanego obniżenia wydatków bieżących, (Bardo, Walim, Powiat Oławski, Jelenia Góra, Góra, Oborniki Śląskie, Szczytna, Złoty Stok),
- niedopełnienie wymogów art. 212 ust. 1 pkt 1–3, 6 i 8 u.f.p., w tym w związku z przedstawieniem przychodów pochodzących z wolnych środków, których posiadania nie wykazano w powiązaniu z realizacją budżetu w latach poprzedzających rok budżetowy, uchybienie obowiązkowi określenia limitu zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek (Powiat Oleśnicki, Pielgrzymka, Szczytna, Powiat Wołowski),
- włączenie w finansowanie budżetu przychodów z tytułu niewykorzystanych środków wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (Fundusz Dróg Samorządowych) w wysokości wyższej od planowanych wydatków majątkowych (dział 600 Transport i Łączność) — (Trzebnica),
- zaplanowanie wydatków na wynagrodzenia w kwotach niższych od przewidywanego wykonania roku poprzedniego (Trzebnica),
- brak planowanych wydatków majątkowych pomimo realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego w latach 2022 - 2023 (Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice”).

Dla porównania — w 2021 r. wydano 213 opinii, z tego 210 opinii do projektów uchwał budżetowych na rok 2022 i 3 do projektu uchwał budżetowych na rok 2021 r. (Lubań w., Przemków, Związek Powiatów

Województwa Dolnośląskiego, przedłożonych w grudniu 2021 r.), z tego 159 opinii pozytywnych, 40 pozytywnych z uwagami, 13 pozytywnych z zastrzeżeniami i 1 opinię negatywną (Powiat Zgorzelecki).

E. Wydawanie opinii o przedkładanych projektach uchwał o wieloletnich prognozach finansowych (art. 13 pkt 12 ustawy o r.i.o.)

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Liczba wydanych opinii				
	razem	pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	203	141	43	17	2
– gminy	159	113	32	13	1
– miasta na prawach powiatu	4	1	2	1	0
– powiaty	26	14	9	2	1
– województwo samorządowe	1	1	0	0	0
– związki JST	13	12	0	1	0

Zgodnie z art. 230 ust. 3 u.f.p. regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej — przedstawionej przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego wraz z projektem uchwały budżetowej do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy — ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

W 2022 r. Składy Orzekające Izby wydały 203 opinie o projektach uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a 6 projektów uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zbadano w 2023 r. (Jemielno, Kowary, Nowogrodzic, Oława, Przemków, Siechnice przedłożone w grudniu 2022 r.). Związek Gmin Śnieżnickich nie przedkładał projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej — wyrejestrowany w dniu 17 stycznia 2023 r.

Wydano 203 opinie o projektach uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przedstawionych wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2023, z tego:

- 1) 141 opinii pozytywnych (69,4% wydanych), w tym 113 opinii pozytywnych o projektach uchwał gmin, 1 opinię o projekcie miasta na prawach powiatu i 14 opinii o projektach uchwał powiatów (w 2021 r. wydano 152 opinie pozytywne, co stanowiło 72,3% wydanych, wśród nich 118 opinii o projektach uchwał gmin, 2 opinie o projektach uchwał miast na prawach powiatu i 18 opinii o projektach uchwał powiatów),
- 2) 43 opinie pozytywne z uwagami (21,2% wydanych), w tym 32 opinii o projektach prognoz gmin, 2 opinie o projektach uchwał miast na prawach powiatu i 9 opinii o projektach powiatów (w 2021 r. wydano 43 opinie pozytywne z uwagami, co stanowiło 20,4% wydanych, w tym 37 opinii o projektach prognoz gmin, 1 opinię o projekcie miasta na prawach powiatu i 5 opinii o projektach powiatów),
- 3) 17 opinii pozytywnych z zastrzeżeniami (8,3% wydanych), z tego 13 o projektach gmin (Bardo, Góra, Kunice, Pielgrzymka, Oborniki Śląskie, Szczytna, Ścinawa, Stoszowice, Trzebnica, Udanin, Walim, Złoty Stok, Żmigród), 1 o projekcie miasta na prawach powiatu (Jelenia Góra), 2 o projektach powiatów (Powiat Oławski i Powiat Wołowski) i 1 o projekcie Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice”; dla porównania w 2021 r. wydano 13 opinii pozytywnych z zastrzeżeniami (6,2% wydanych), w tym 8 dla gmin,
- 4) 2 opinie negatywne (1,0% wydanych), z tego 1 o projekcie gminy (Ząbkowice Śląskie) i 1 o projekcie powiatu (Powiat Oleśnicki); również w 2021 r. wydano 2 opinie negatywne, z tego 1 o projekcie gminy (Mietków) i 1 o projekcie powiatu (Powiat Zgorzelecki).

W 2 negatywnych opiniach o projektach uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przedłożonych wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2023 — podobnie jak w przypadku negatywnych opinii o projektach uchwał budżetowych — Składy Orzekające Izby zarzuciły:

- niezachowane relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. przy relacji łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego w latach 2023- 2025 przekraczającej 100%; (Ząbkowice Śląskie) — uchwała Składu Orzekającego nr XV/128/2022 z dnia 14 grudnia 2022 r.;

- niezachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. w latach 2026-2030 (Powiat Oleśnicki) — uchwała Składu Orzekającego nr V/143/2022 z dnia 15 grudnia 2022 roku.

W opiniach pozytywnych zastrzeżeniami (17 opinii) — uwzględniając wymogi art. 230 ust. 3 u.f.p., odnoszące się do wydania opinii ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania — Składy Orzekające Izby wskazywały podobnie jak w przypadku opinii zastrzeżeniami o projektach uchwał budżetowych.

Wyniki opiniowania projektów uchwał w sprawie wieloletnich prognoz finansowych poszczególnych JST — tak co do charakteru wydanych opinii, jak i rodzaju podnoszonych zarzutów — nie odbiegają od wyników opiniowania projektów uchwał budżetowych na rok 2023. Uwagi te dotyczyły najczęściej nieuwzględnienia wymogów realistyczności dotyczących oszacowaniu kwoty długu i jego spłaty, określenia przedsięwzięć oraz objaśnienia przyjętych wartości.

Dla porównania — w 2021 r. wydano 213 opinii o projektach uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, w tym 3 opinie w sprawie prognozy przedstawionej wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2021 (Lubań w., Przemków, Związek Powiatów Województwa Dolnośląskiego przedłożone w grudniu 2020 r.) i 210 opinii o projektach uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przedstawionych wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2022, z tego 152 opinie pozytywne (72,3% wydanych), 43 pozytywne z uwagami, 13 pozytywnych z zastrzeżeniami i 2 negatywne (Mietków i Powiat Zgorzelecki).

F. Wydawanie opinii o programach postępowań naprawczych JST (art. 13 pkt 13 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r., tak jak w roku poprzednim, nie wystąpiły przesłanki zastosowania przepisów art. 240a ust. 1 u.f.p., określających tryb postępowania przy opracowaniu i uchwaleniu programu postępowania naprawczego JST w przypadku braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242–244 oraz zagrożenia realizacji zadań publicznych przez JST.

G. Wydawanie opinii o przedłożonych przez organy wykonawcze JST informacjach o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2022 r. (art. 13 pkt 4 ustawy o r.i.o.)

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Liczba wydanych opinii				
	razem	pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	210	191	15	4	0
– gminy	165	149	13	3	0
– miasta na prawach powiatu	4	4	0	0	0
– powiaty	26	25	0	1	0
– województwo samorządowe	1	1	0	0	0
– związki JST	14	12	2	0	0

Zgodnie z art. 266 u.f.p. zarząd JST zobowiązany jest przedstawić, w tym regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie do dnia 31 sierpnia — informację o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze, informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz informację o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury i SPZOZ — w zakresie i formie określonej przez organ stanowiący JST.

Składy Orzekające Izby — na podstawie art. 13 pkt 4 ustawy o r.i.o. oraz po dokonaniu oceny spełnienia wymogów z art. 266 u.f.p. — zaopiniowały 210 informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2022 r., o których wydały 191 opinii pozytywnych (91,0% wydanych), 15 opinii pozytywnych z uwagami (7,2% wydanych) i 4 opinie pozytywne z zastrzeżeniami (1,9% wydanych). Podobnie jak w roku poprzednim, nie wystąpił przypadek wydania negatywnej opinii o przedłożonych przez zarządy JST województwa dolnośląskiego informacjach o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze.

W 4 opiniach pozytywnych z zastrzeżeniami (Kamienna Góra m., Stoszowice, Ząbkowice Śląskie i Powiat Zgorzelecki) o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2022 r. — Składy Orzekające Izby — wskazywały na:

- negatywny wpływ odchyłeń od wielkości przyjętych w uchwale budżetowej, w tym w związku z niewykonaniem planu dochodów ze sprzedaży majątku oraz wykonaniem planu wydatków bieżących powyżej wskaźnika upływu czasu — na możliwość zachowania w budżetach kolejnych lat warunków zaciągania i spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 u.f.p. (Kamienna Góra m., Stoszowice, Powiat Zgorzelecki),
- zagrożenie dla stabilizacji sytuacji finansowej JST — organów założycielskich SPZOZ w związku z wystąpieniem ujemnego wyniku finansowego i wzrostem zobowiązań wymagalnych w zakładach leczniczych (Powiat Zgorzelecki),
- zagrożenie niezachowania w roku budżetowym i kolejnych latach reguł fiskalnych określonych w art. 242 i 243 u.f.p., wobec uzyskania ujemnego wyniku operacyjnego na poziomie wielokrotnie niższym od planowanej również ujemnej jego wartości (Ząbkowice Śląskie).

Dla porównania — w 2021 r. o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2021 r. wydano 209 opinii, z tego 192 opinie pozytywne, 16 opinii pozytywnych z uwagami i 1 opinię pozytywną z zastrzeżeniami (nie wystąpił przypadek wydania negatywnej opinii).

H. Wydawanie opinii o przedkładanych przez organy wykonawcze JST sprawozdaniach z wykonania budżetu za rok 2021 wraz z informacjami o stanie mienia i objaśnieniami (art. 13 pkt 5 ustawy o r.i.o.)

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Liczba wydanych opinii				
	razem	pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	210	197	10	3	0
– gminy	165	153	10	2	0
– miasta na prawach powiatu	4	4	0	0	0
– powiaty	26	25	0	1	0
– województwo samorządowe	1	1	0	0	0
– związki JST	14	14	0	0	0

Zgodnie z art. 267 ust. 1 i 3 u.f.p. zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia organowi stanowiącemu i regionalnej izbie obrachunkowej sprawozdanie roczne z wykonania budżetu tej jednostki, zawierające zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu, w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej — w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym (w 2022 r. przesunięcie terminu o 30 dni, tj. na 30 kwietnia 2022 r.²).

Zarządy wszystkich nadzorowanych przez Izbę jednostek przedłożyły do zaopiniowania roczne sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2021.

Składy Orzekające Izby — działając na podstawie art. 13 pkt 5 ustawy o r.i.o. w związku z art. 267 ust. 3 u.f.p. — wydały 210 opinii o przedłożonych sprawozdaniach rocznych z wykonania budżetu, z tego 197 opinii pozytywnych (93,8% wydanych), 10 pozytywnych z uwagami i 3 pozytywne z zastrzeżeniami (Podgórzyn, Ząbkowice Śląskie, Powiat Zgorzelecki).

W opiniach pozytywnych z uwagami i pozytywnych z zastrzeżeniami, wydanych o sprawozdaniu z wykonania budżetu JST za rok 2021 — Składy Orzekające Izby wskazywały na:

- wykonanie budżetu z naruszeniem zasad gospodarki finansowej, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 u.f.p., w tym w związku z wystąpieniem wysokich kwot zobowiązań wymagalnych i zapłatą odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań oraz uzyskaniem relatywnie niskich kwot nadwyżek operacyjnych, wyznaczających zdolność spłaty zobowiązań w kolejnych latach,

² Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 7 marca 2022 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz.U. poz. 561).

- spłaty zadłużenia na poziomie niższym niż planowane (bez odniesienia się do przyczyny),
- niespójności w prezentowaniu danych sprawozdaniach rocznych z wykonania budżetu i brak spójności z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-28S,
- zaciągnięcie zobowiązania mającego charakter zobowiązań wywołujących skutki ekonomiczne podobne do skutków wynikających z papierów wartościowych opiewających na wierzytelności pieniężne, umów kredytów i pożyczek dla których w budżecie na 2021 rok nie zaplanowano limitu zobowiązań, co narusza art. 91 ust. 1 w związku z art. 212 ust. 1 pkt 6a) u.f.p.

W przypadkach dopuszczenia do wystąpienia zobowiązań wymagalnych i wydatków z tytułu odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań wskazywano na ich kwalifikowanie do czynów naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o których mowa w art. 14–16 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Dla porównania — w 2021 r. o sprawozdaniach z wykonania budżetu JST za rok 2020 wydano 210 opinii, z tego 201 opinii pozytywnych (95,7% wydanych), 6 pozytywnych z uwagami i 3 pozytywne z zastrzeżeniami (nie wystąpił przypadek wydania negatywnej opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu).

I. Wydawanie opinii o wnioskach komisji rewizyjnych organów stanowiących JST w sprawie absolutorium za rok 2021 (art. 13 pkt 8 ustawy o r.i.o.)

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	Liczba wydanych opinii				
	razem	pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	209	206	1	1	1
– gminy	165	163	0	1	1
– miasta na prawach powiatu	4	4	0	0	0
– powiaty	25	24	1	0	0
– województwo samorządowe	1	1	0	0	0
– związki JST	14	14	0	0	0

Komisje rewizyjne organów stanowiących 209 nadzorowanych jednostek (195 JST i 14 związków) sformułowały i przekazały do zaopiniowania w 2022 r. — zgodnie z przepisami ustaw ustrojowych — 209 wniosków w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2021, z tego 207 wniosków w sprawie udzielenia i 2 wnioski w sprawie nieudzielenia absolutorium (Świebodzice i Świeradów-Zdrój). Komisja rewizyjna Powiatu Jaworskiego nie przekazała wniosku — brak rozstrzygnięcia w głosowaniu.

Dla porównania — w 2021 r. przekazano do zaopiniowania 210 wniosków, z tego 206 wniosków w sprawie udzielenia i 4 wnioski w sprawie nieudzielenia absolutorium za rok 2020 (Kąty Wrocławskie, Kondratowice, Świebodzice i Świeradów-Zdrój).

Składy Orzekające Izby — zgodnie z art. 13 pkt 8 i uwzględnieniem terminu, o którym mowa w art. 19 ust. 3 ustawy o r.i.o. — wydały 209 opinii o wnioskach komisji rewizyjnych organów stanowiących JST w sprawie absolutorium za rok 2021. Przedmiot opiniowania stanowiło badanie zachowania ustawowych wymogów dla tego etapu procedury absolutorijnej, w szczególności zakresu ocen dokonanych przez komisje rewizyjne i powiązania tych ocen z wykonaniem budżetu. Pozytywnie zaopiniowano 206 wniosków o udzielenie absolutorium (99,5% opiniowanych), 1 zaopiniowano pozytywnie z uwagami, a o 2 wnioskach w sprawie nieudzielenia absolutorium za rok 2021 wydano 1 opinię pozytywną z zastrzeżeniami (Świeradów-Zdrój) i 1 opinię negatywną (Świebodzice).

Negatywnie zaopiniowano wniosek Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Świebodzicach w sprawie nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi Miasta Świebodzice za 2021 rok — wskazując, że Komisja nie dokonała oceny wykonania budżetu za 2021 rok, nie wniosła żadnych uwag do stopnia realizacji dochodów i wydatków budżetu, jak również nie wykazała nieprawidłowości w sferze wykonania budżetu, które mogłyby stanowić podstawę nieudzielenia absolutorium — uchwała Składu Orzekającego nr XIII/67/2022 z dnia 30 czerwca 2022 r.

Pozytywnie z zastrzeżeniami zaopiniowano wniosek Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Świeradów-Zdrój w sprawie nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi Miasta Świeradów-Zdrój za 2021 rok — wskazując, że podnoszone przez Komisję Rewizyjną zarzuty dotyczące braku perspektyw na istotną poprawę złej sytuacji

majątkowej gminy oraz braku stworzenia nowych źródeł spłaty zobowiązań, nie są związane z wykonywaniem budżetu 2021 r., dotyczą ogólnej działalności organu wykonawczego i nie mogą stanowić podstawy nieudzielenia absolutorium — uchwała Składu Orzekającego nr VI/57/2022 z dnia 4 lipca 2022 r.,

Organ dokonujący oceny wykonania budżetu powinien czynić to w sposób kompleksowy, odnosząc się do całości wykonania planu finansowego, jakim jest budżet, nie zaś koncentrować się na wybranych jego elementach, czy też kwestiach wręcz z nim niezwiązanych, a dotyczących innych sfer działania organu wykonawczego.

J. Wydanie opinii w sprawie uchwały rady gminy o nieudzieleniu wójtowi absolutorium (art. 13 pkt 8 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. do nadzoru Izby przekazano 205 uchwał organów stanowiących JST i związków w sprawie absolutorium za rok 2021. W 4 przypadkach nie rozstrzygnięto kwestii absolutorium (Boguszków-Gorce, Legnickie Pole, Przeworno, Świebodzice). Spośród 205 uchwał w sprawie absolutorium za 2021 rok, 203 uchwały podjęto w sprawie udzielenia absolutorium, a 2 uchwały w sprawie nieudzielenia absolutorium, w tym 1 podjęta przez radę gminy (Oława w.). Uchwały rady gminy o nieudzieleniu wójtowi absolutorium — zgodnie z art. 13 pkt 8 i art. 19 ust. 3 ustawy o r.i.o. — podlegają zaopiniowaniu przez składy orzekające w terminie 14 dni — niezależnie od objęcia tych uchwał badaniem nadzorczym, na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o r.i.o.

Składy Orzekające Izby — po dokonaniu oceny spełnienia wymogów proceduralnych oraz wystąpienia materialnoprawnych przesłanek podjęcia uchwały w sprawie absolutorium za rok 2021 — wydały 1 opinię negatywną o uchwale Rady Gminy Oława nr LX/2022 z dnia 6 czerwca 2022 r. w sprawie nieudzielenia absolutorium za 2021 rok wobec podjęcia jej z istotnym naruszeniem art. 18 ust. 2 pkt 4 u.s.g. — wobec niedokonania oceny wykonania budżetu za 2021 rok — uchwała SO nr IV/71/2022 z dnia 6 lipca 2022 r.

Dla porównania — w 2021 r. zaopiniowano 2 uchwały w sprawie absolutorium za rok 2020 — wydały 2 opinie negatywne o uchwałach rad gmin w sprawie nieudzielenia absolutorium (Świebodzice i Malczyce).

8. Udzielanie wyjaśnień na wystąpienia upoważnionych podmiotów w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych (art. 13 pkt 11 ustawy o r.i.o.)

Ogólne zasady postępowania przy wykonywaniu zadania, o którym mowa w art. 13 pkt 11 ustawy o r.i.o., uregulowało zarządzenie Prezesa Izby nr 2/12 z dnia 1 lutego 2012 r., określające zasady udzielania wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych i zakres informacji publikowanej w Biuletynie Informacji Publicznej (zmienione zarządzeniem 3/17 z dnia 10 lutego 2017 r.).

W 2022 r. do Izby wpłynęły 34 wystąpienia o udzielenie wyjaśnień, w trybie określonym zarządzeniem Prezesa Izby udzielono 23 odpowiedzi, z których 8 zakwalifikowano do publikacji w BIP. Zgodnie z regulacją zawartą w art. 13 pkt 11 ustawy, Izba upoważniona jest do udzielania wyjaśnień na wystąpienia — podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 — w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych. Izba nie udziela wyjaśnień: po pierwsze na wystąpienia podmiotów, które nie mieszczą się w katalogu podmiotów ściśle dookreślonych w art. 1 ust. 2 ww. ustawy, a po wtóre na wystąpienia, które wykraczają poza zakres „stosowania przepisów o finansach publicznych” — odpowiedzi Izby zawarte w 15 pismach.

Przedmiotem udzielonych wyjaśnień były m.in. sprawy dotyczące:

- zasad i form finansowania zadań JST — 7 wyjaśnień,
- zaciągania zobowiązań, w tym zaliczenia do długu publicznego lub udzielenia pożyczki — 1 wyjaśnienie,
- stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych — 1 wyjaśnienie,
- kompetencji organów JST i komisji stałych organów JST — 1 wyjaśnienie,
- zasad rozliczania wyżywienia uczniów w szkołach podstawowych — 2 wyjaśnienia.

9. Rozpatrywanie spraw dotyczących powiadomień przez skarbnika o przypadkach dokonania kontrasygnaty na pisemne polecenie zwierzchnika (art. 13 pkt 9 ustawy o r.i.o.)

W 2022 r. do Komisji ds. Kontrasygnaty Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, właściwej do rozpatrywania spraw, o których mowa w art. 13 pkt 9 ustawy o r.i.o. — nie wpłynęło powiadomienie skarbnika (głównego księgowego budżetu) o przypadku dokonania kontrasygnaty na pisemne polecenie zwierzchnika (podobnie w 2021 r.).

10. Rozpatrywanie innych spraw określonych w odrębnych przepisach (art. 13 pkt 10 ustawy o r.i.o.) — rozpatrywanie skarg na działalność organów nadzorowanych JST (art. 229 k.p.a.)

W roku 2022 wpłynęło do Izby 16 skarg stanowiących w świetle art. 229 pkt 1 k.p.a. skargi dotyczące zadań lub działalności organów stanowiących, organów wykonawczych nadzorowanych JST oraz kierowników jednostek organizacyjnych tych JST.

Przedmiotem skarg rozpatrzonych przez Izbę (6) były: tryb podejmowania uchwały budżetowej oraz uchwały dotyczącej stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – zarzucono niepoddanie pod głosowanie wniosku zgłoszonego w trakcie sesji budżetowej oraz niepoddanie pod głosowanie wniosku dalej idącego (2); przesłanie do nadzoru uchwały zmieniającej budżet, która nie odzwierciedlała przegłosowanej treści (1); ujęte w uchwale budżetowej zapisy w kontekście podstaw do zaciągania zobowiązań finansowych (1), prawidłowość pojęć zastosowanych na gruncie uchwały dotyczącej stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz kompetencje w zakresie ustalania tej stawki (1), nierówne traktowanie mieszkańców gminy przy ustalaniu stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (1).

Dla porównania — w 2021 r. wpłynęło do Izby 18 skarg, z których 10 podlegało rozpatrzeniu przez Izbę.

II. Zadania w zakresie dyscypliny finansów publicznych

W 2022 r. — zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 289) — zapewniono siedzibę, obsługę prawną i administracyjno-techniczną Regionalnej Komisji Orzekającej oraz Rzecznika dyscypliny finansów publicznych i jego zastępców, właściwych w sprawach rozpatrywanych przez Komisję, oraz ponoszono, finansowane z budżetu państwa, wydatki związane z ich funkcjonowaniem, wypłatą wynagrodzeń i szkoleniem (zadania wykonywane przez Prezesa Izby).

Wyniki działania organów właściwych w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych stanowią przedmiot odrębnych sprawozdań, sporządzanych na podstawie art. 192 ust. 1 i 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

III. Zadania w zakresie kontroli

1. Występowanie do podmiotów objętych planem kontroli o przekazywanie informacji w zakresie przedmiotu kontroli

Na podstawie § 3 Regulaminu przeprowadzania kontroli przez Izbę (stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 5/22 Prezesa Izby z dnia 25 maja 2022 r.), w ramach czynności związanych z przygotowaniem do kontroli kompleksowej JST, działając na podstawie art. 1 ust. 2 i art. 7 ust. 1 ustawy o r.i.o. oraz uchwały Kolegium Izby w sprawie planu kontroli na 2022 rok, Izba występowała przed rozpoczęciem kontroli, w trybie art. 88 u.s.g. oraz art. 77a u.s.p. o przekazanie informacji dotyczących funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego w okresie od 2019 r. do III kw. 2022 r., w zakresie:

- zamówień publicznych udzielonych przez JST i jednostki podległe,
- dokonanych transakcji sprzedaży mienia JST,
- należności z tytułu zwrotu udzielonych bonifikat,
- obowiązujących umów dzierżawy i najmu mienia JST,
- danych dotyczących liczby podatników wg rodzaju podatku,
- udzielonych przez organ podatkowy ulg, odroczeń, umorzeń i rozłożeń na raty opłat i podatków,
- dotacji udzielonych podmiotom spoza sektora finansów publicznych na zadania publiczne,
- zaciągniętych zobowiązań, które wykazują ekonomiczne podobieństwo do kredytu/pożyczki,
- wpływów z opłat i kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- dochodów z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- kontroli finansowych przeprowadzonych w JST przez inne instytucje kontrolne.

2. Przygotowanie przez inspektorów indywidualnych programów kontroli

W oparciu o przesłane przez jednostki samorządu terytorialnego (planowane do kontroli) informacje dotyczące ich funkcjonowania oraz dokumentację dostępną w WIAS (uchwały budżetowe, sprawozdania z wykonania budżetu, rozstrzygnięcia nadzorcze Izby, opinie składów orzekających, sprawozdania budżetowe i finansowe itd.) i dokumentację zgromadzoną w WKGf (protokoły poprzednich kontroli, wystąpienia pokontrolne, sygnalizacje dotyczące nieprawidłowości, wnioski o przeprowadzenie kontroli, doniesienia, notatki prasowe itd.), wyznaczony zespół kontrolny opracowywał zgodnie z ramowym zakresem kontroli (określonym uchwałą KRRIO nr 2/2011 z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie ramowego zakresu kontroli kompleksowych JST) program kontroli kompleksowej gospodarki finansowej JST, określający zagadnienia wytypowane do kontroli, z uwzględnieniem istotności zdarzeń oraz obszarów ryzyka.

3. Prowadzenie kontroli i działań pokontrolnych, zgodnie z planem i tematyką określoną w indywidualnym dla danej jednostki sektora finansów publicznych programie kontroli

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 54 kontrole (z 55 planowanych), z tego: 45 kontroli kompleksowych (2 miast na prawach powiatu, 33 gmin i 10 powiatów), 9 kontroli problemowych związków międzygminnych (zestawienie nr 3). Nie przeprowadzono kontroli problemowej gospodarki finansowej Związku Gmin Śnieżnickich z siedzibą w Bystrzycy Kłodzkiej w związku z rozpoczęciem procedury likwidacji tego Związku (uchwała Zgromadzenia Związku z dnia 16 lipca 2022 r.).

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości były szczegółowo opisywane w protokołach kontroli i dokumentowane kserokopiami dowodów źródłowych (potwierdzonymi za zgodność z oryginałem),

oświadczeniami i wyjaśnieniami złożonymi przez kontrolowanych w formie załączników do protokołu lub jako akta kontroli.

Zadania ujęte w planie kontroli na 2022 rok (przyjętym uchwałą Kolegium Izby nr 71/2021 z dnia 29 grudnia 2021 r.) zostały wykonane w 98,18% (nie przeprowadzono kontroli Związku Gmin Śnieżnickich z siedzibą w Bystrzycy Kłodzkiej w związku z wszczęciem procedury likwidacji Związku). W 2022 r. zaplanowano przeprowadzenie 55 kontroli, z tego: 45 kontroli kompleksowych (2 miast na prawach powiatu, 33 gmin i 10 powiatów) i 10 kontroli problemowych. Wydział Kontroli przeprowadził 54 kontrole, z tego:

- 45 kontroli kompleksowych (2 miast na prawach powiatu, 7 gmin miejskich, 11 gmin miejsko-wiejskich, 15 gmin wiejskich i 10 powiatów);
- 9 kontroli problemowych, z tego: 9 związków międzygminnych.

Po zakończeniu czynności kontrolnych, na podstawie wyników kontroli sporządzano wystąpienie pokontrolne, wskazujące na źródła i przyczyny nieprawidłowości, ich rozmiary, osoby odpowiedzialne oraz wnioski zmierzające do ich usunięcia, kierowane do kierowników jednostek kontrolowanych (z przekazaniem do wiadomości Przewodniczących Rady w przypadku kontroli JST lub do Przewodniczących Zgromadzeń Związków — w przypadku kontroli związków międzygminnych). W 2022 r. zostało wydanych 524 wniosków pokontrolnych, z tego do 3 zostały złożone zastrzeżenia.

Pismem z dnia 30 czerwca 2022 r. Burmistrza Gminy Trzebnica złożył zastrzeżenia do 3 wniosków pokontrolnych (nr 9, 12 i 14 lit. b) zawartych w wystąpieniu pokontrolnym znak WK.WR.40.7.2022.431 z dnia 15 czerwca 2022 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu Uchwałą nr 52/2022 z dnia 20 lipca 2022 r. uwzględniło zastrzeżenia do wniosku nr 9 (dokonując zmiany treści brzmienia wniosku) i wniosku nr 12, a oddaliło zastrzeżenia złożone do wniosku nr 14 lit. b.

W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości wskazujących na naruszenia dyscypliny finansów publicznych formułowano zawiadomienia do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. W 2022 r. do RDFP skierowano 24 zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości, wyszczególnionych jako czyny naruszenia dyscypliny finansów publicznych, z tego: z tego: 6 zawiadomień wynikających z kontroli przeprowadzonych w 2021 r. (77 czynów wobec 8 osób) i 18 zawiadomień wynikających z kontroli przeprowadzonych w 2022 r. (28 czynów wobec 23 osób).

Skierowane w 2022 r. do RDFP zawiadomienia, wskazywały czyny noszące znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych polegające na:

- zaniechaniu przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzeniu lub rozliczeniu inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy o rachunkowości — art. 18 pkt 1 (9 przypadków),
- wykazaniu w sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej — art. 18 pkt 2 (16 przypadków),
- zaniechaniu prowadzenia audytu wewnętrznego — art. 18a (4 przypadki),
- zaciągnięciu zobowiązania niemieszczącego się w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych — art. 18b pkt 2 (1 przypadek),
- nieprzekazaniu do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub niezamieszczeniu w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zamówieniu — art. 17 ust.1 pkt 5 (3 przypadki),
- niewykonanie w terminie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem jest zapłata odsetek – art.16 pkt 1 (2 przypadki),
- zaciągnięciu zobowiązania bez upoważnienia określonego uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia — art. 15 ust. 1 (1 przypadek),
- nieopłaceniu w terminie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i składek na Fundusz Pracy przez jednostkę sektora finansów publicznych — art. 14 pkt 1-3 (64 przypadki),
- dokonaniu wydatków ze środków publicznych bez upoważnienia określonego uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków — art. 11 ust. 1 (5 przypadków).

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w trakcie przeprowadzonych kontroli gospodarki finansowej zawiadomienia przekazano również do innych instytucji celem wykorzystania zgodnie z właściwością. W 2022 r. zawiadomienia takie przekazano do:

- 1) Centralnego Biura Antykorupcyjnego we Wrocławiu po kontroli kompleksowej gospodarki finansowej przeprowadzonej w 2021 r. w Urzędzie Miasta Jelenia Góra, wskazując na możliwość wystąpienia czynu określonego w treści art. 1 ust. 3a pkt 1 ustawy z 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, tj., złożeniu przez Prezydenta Miasta Jelenia Góra pisemnej deklaracji zapewnienia zatrudnienia Sekretarza Miasta w spółce miejskiej — w ramach rozwiązania umowy o pracę z porozumieniem stron;
- 2) Wojewody Dolnośląskiego (3 przypadki), celem służbowego wykorzystania, zgodnie z właściwością, w zakresie:
 - a) zapisów zawartych w § 13 i § 24 uchwały Rady Miejskiej w Sobótce nr XXV/211/2004 z 1 grudnia 2004 roku w sprawie ustalenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Sobótka (ze zm.), a stanowiących o obciążaniu nabywców nieruchomości kosztami przygotowania dokumentacji do sprzedaży (wyceny lokalu, wyceny gruntu, sporządzania map, podziału działki, założenia księgi wieczystej itp.). Ustalenie poczyniono w wyniku przeprowadzonej w okresie od 16 listopada 2021 r. do 28 stycznia 2022 r., kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy Sobótka,
 - b) zapisu zawartego w § 20 uchwały Nr XL/231/06 z 30 maja 2006 r. Rady Gminy w Kunicach w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Kunice, (zmienionej uchwałą Nr XXVI/162/09 z 23 kwietnia 2009 r.) stanowiącego, że: „Koszty opracowania dokumentacji niezbędnej do zbycia nieruchomości oraz koszty zawarcia umowy notarialnej ponosi nabywca”. Informację wystosowano w związku z przeprowadzoną, w okresie od 25 kwietnia 2022 r. do 24 czerwca 2022 r., kontrolą kompleksową gospodarki finansowej Gminy Kunice,
 - c) zapisu zawartego w § 7 ust. 1-3 uchwały Rady Powiatu Lubińskiego nr XXII/128/2000 z dnia 31 maja 2000 r. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż trzy lata (ze zm.), z którego wynikało, że: „nabywca na którego wniosek przeznaczona jest nieruchomość do sprzedaży, zobowiązany jest do wpłacenia zadatku na pokrycie kosztów opracowania dokumentacji niezbędnej do zbycia nieruchomości, w wysokości szacunkowego kosztu opracowania dokumentacji niezbędnej do sprzedaży. Wysokość zadatku ustala Zarząd. Zadatek podlega zaliczeniu na poczet ceny sprzedaży. Zadatek nie podlega zwrotowi w przypadku nie dojścia do zawarcia umowy zbycia nieruchomości z przyczyn dotyczących wnioskodawcy”. Informację przygotowano po przeprowadzonej, w okresie od 18 października r. do 19 grudnia 2022 r., kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Powiatu Lubińskiego.

W roku 2022 do WKGF wpłynęło 96 pism, będących informacjami, wnioskami i sygnalizacjami nieprawidłowości w funkcjonowaniu JST, które dotyczyły 55 JST (48 gmin, w tym 19 jednostek organizacyjnych tych gmin, 6 powiatów i województwa samorządowego, w tym 2 jednostek organizacyjnych województwa) oraz 1 związku gmin. Wszystkie pisma zostały poddane analizie i rozpatrzone w następujący sposób:

- w przypadku 39 sygnalizacji (otrzymanych od: prokuratury, policji, CBA, JST, Rzecznika DFP, Krajowego Biura Wyborczego, Ministerstwa Finansów, radnych i osób fizycznych), udzielono pisemnych informacji i wyjaśnień związanych z zagadnieniami poruszonymi w pismach;
- zagadnienia przedstawione w 15 pismach (otrzymanych od: Ministerstwa Finansów do wiadomości Izby, przedsiębiorcy, osób fizycznych, anonimowych sygnalistów) zostały przeanalizowane i pozostawione do wykorzystania: w kontrolach 2022 r. – 3 sygnalizacje a pozostałe w przyszłych kontrolach JST;
- w przypadku 25 sygnalizacji (otrzymanych od: CBA, Przewodniczących Rad, Stowarzyszenia Inicjatyw Obywatelskich, Biura kontroli Ministerstwa Finansów, Kancelarii Prawnej, Społecznej Organizacji Pracodawni, Związku Zawodowego Pracowników DPS, Stowarzyszenia Ruch Społeczny, Akademii

Młodego Piłkarza „Wyrównać Szanse”, radnych i osób fizycznych) udzielono pisemnych odpowiedzi wskazując, iż 8 sygnalizacji zostanie wprowadzonych do programów kompleksowych kontroli gospodarki finansowej JST w 2022 r. natomiast w pozostałych przypadkach sygnalizowane zagadnienia zostaną uwzględnione, zgodnie z właściwością Izby, podczas przyszłych kontroli gospodarki finansowej JST;

- w odniesieniu do 11 sygnalizacji (otrzymanych od: przedsiębiorców — Sp. z o.o., MSWiA, Izby Administracji Skarbowej, mieszkańców gminy, radnego, anonimowych sygnalistów i osób fizycznych) wszczęto postępowania wyjaśniające występując pisemnie do kierowników jednostek sektora finansów publicznych i do przewodniczących rad gmin, których sygnalizacja dotyczyła, o zajęcie stanowiska w sprawach poruszanych w pismach i udzielenie Izbie szczegółowych informacji w przedmiotowym zakresie, umożliwiających udzielenie odpowiedzi nadawcom pism;
- zagadnienia przedstawione w 6 pismach (otrzymanych od: Przewodniczącego KR RIO, Radnego, przedsiębiorcy – MKW S.A., Dyrektora Szkoły Podstawowej, Dziennikarza Śledczego, osoby fizycznej) były kierowane do innych instytucji i przekazane do wiadomości Izby.

W ramach kontroli kompleksowych gospodarki finansowej JST przeprowadzonych w 2022 r. do Programów kontroli włączono zagadnienia wskazane w 11 sygnalizacjach spośród ww., nadesłanych w trakcie 2022 r. przez Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich, Społeczną Organizację Praworządną, CBA, radnych, redaktora gazety powiatowej, osoby fizyczne i osobę anonimową.

Sygnalizowane zagadnienia dotyczyły:

- 1) przetargu ustnego nieograniczonego dot. sprzedaży nieruchomości gruntowej niezabudowanej przeznaczonej w planie zagospodarowania przestrzennego na cele rolnicze (Jordanów Śląski);
- 2) naruszenia dyscypliny finansów publicznych przez Burmistrza poprzez zapłatę kwoty 4.518 tys. zł w związku z niedotrzymaniem zawartej, w 2008 r. z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa Oddz. Terenowy we Wrocławiu w formie aktu notarialnego, umowy nieodpłatnego przekazania nieruchomości (Trzebnica);
- 3) 17 wskazanych do sprawdzenia zadań inwestycyjnych i dokumentacji związanej z wydatkowaniem środków publicznych, wskazano, iż sposób przeprowadzenia, rozliczenia inwestycji oraz brak kontroli wydatkowania środków publicznych może świadczyć w wielu przypadkach o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych (Trzebnica);
- 4) dofinansowania doksztalcenia pracowników Urzędu w tym Burmistrza i Sekretarza (Trzebnica);
- 5) nieprawidłowego wydatkowania środków publicznych przez Wójta Gminy w związku z zatrudnieniem na stanowisku dyrektora dwóch jednostek oświatowych tej samej osoby (Świdnica w.);
- 6) udzielania dotacji celowych dla Ośrodka Kultury na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych z budżetu miasta, stanu prawnego nieruchomości w której Ośrodek prowadzi działalność; wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop dla Skarbnika Miasta; wydatkowania środków publicznych bez planu; kosztów ponoszonych w 2021 i 2022 na usługi w zakresie obsługi prawnej oraz wakatu na stanowisku sekretarza Urzędu (Piechowice);
- 7) prawidłowości przyznawania dotacji w trybie bezkonkursowym dla klubu sportowego na realizację zadań publicznych (Olszyna);
- 8) niewykonania uchwały Rady Miejskiej przez Burmistrza Wołowa dotyczącej dokapitalizowania Powiatowego Centrum Medycznego sp. z o.o. (Wołów);
- 9) nieprawidłowości w organizacji zadania w zakresie ochrony zwierząt bezdomnych (Świebodzice);
- 10) dokonania wydatku ze środków publicznych na dokapitalizowanie w 2019 r. spółki Baseny Miejskie „Termy Jakuba” z przekroczeniem zakresu upoważnienia określonego uchwałą budżetową, czym naruszono dyscyplinę finansów publicznych (Oława m.);
- 11) nieprawidłowości w przyznawaniu dotacji w trybie bezkonkursowym dla Stowarzyszenia Krajobrazy na realizację ustawowych zadań (Powiat Legnicki).

Nieprawidłowości wskazane w ww. sygnalizacjach potwierdziły się w kontrolach 5 JST (gminie Olszyna, Świebodzice, Oława m., Piechowice i Powiecie Legnickim). Potwierdzone nieprawidłowości wskazano w wystąpieniach pokontrolnych kierowanych do kierowników tych jednostek po zakończeniu kontroli gospodarki finansowej i sformułowano wnioski pokontrolne dotyczące stwierdzonych

nieprawidłowości celem wyeliminowania ich ponownego wystąpienia w przyszłości.

Ponadto w trakcie kontroli przeprowadzonych w 2022 r. uwzględniono 15 zagadnień wskazanych w sygnalizacjach przesłanych do Izby w latach 2019 – 2021.

Sygnalizacje te pochodziły m.in. od: prokuratury, Naczelnika Dolnośląskiego Urzędu Celno-Skarbowego, Krajowego Biura Wyborczego – Delegatury w Wałbrzychu, kancelarii radcy prawnego, radnych i osób fizycznych. Dotyczyły różnych zagadnień, m.in. ustalania wysokości zobowiązań podatkowych oraz ich umarzania (gminy: Kunice, Bystrzyca Kłodzka), pobierania przez gminę świadczeń finansowych w formie darowizny (gmina Kąty Wrocławskie), nielegalnego zajęcia pasa drogowego (gmina Kobierzyce), wykorzystania dotacji celowych (Miasto Wałbrzych), rozliczania wydatków opłaconych za pomocą służbowej karty płatniczej (gmina Kąty Wrocławskie), wykorzystywania samochodu służbowego przez kierownika jednostki (gminy: Kotla, Kąty Wrocławskie), realizacji inwestycji (gmina Bolków), zawarcia umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego (Powiat Karkonoski).

W wyniku weryfikacji sygnalizowane nieprawidłowości potwierdziły się w 2 JST (Kąty Wrocławskie, Kobierzyce).

4. Szkolenie inspektorów kontroli w zakresie problemów objętych działalnością kontrolną

Informacje w zakresie szkoleń inspektorów ds. kontroli zawiera odrębne sprawozdanie z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej Izby za 2022 rok.

5. Szkolenie absolwentów wyższych uczelni zatrudnionych w Izbie w celu przygotowania ich do pracy w charakterze inspektora kontroli

W roku 2022 nie zatrudniono absolwenta szkoły wyższej do odbycia w Izbie stażu pracy i zatrudnienia w Wydziale Kontroli w celu przygotowania do pracy w charakterze inspektora kontroli.

6. Opracowanie sprawozdania z realizacji planu pracy Wydziału Kontroli, w tym planu kontroli i działań pokontrolnych za 2021 rok

Sprawozdanie z realizacji planu kontroli i działań pokontrolnych w 2021 r. zostało opracowane zgodnie z terminem ustalonym w ramowym planie pracy Izby i przyjęte przez Kolegium Izby uchwałą nr 30/2022 z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania ramowego planu pracy, w tym planu kontroli, Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, za rok 2021.

7. Współpraca WKGF z WIAS w zakresie wymiany informacji o jednostkach objętych kontrolą

W czasie przeznaczonym na przygotowanie kontroli w jednostce samorządu terytorialnego inspektorzy kontroli zapoznawali się z informacjami dotyczącymi funkcjonowania danej JST przesłanymi przez JST (planowane do kontroli), z rozstrzygnięciami nadzorczymi i wydanymi opiniami w sprawach dotyczących jednostki oraz dokumentami planistycznymi i sprawozdawczymi gromadzonymi w WIAS. Pozyskiwali informacje od pracowników WIAS i członków Kolegium na temat funkcjonowania jednostek, które miały zostać objęte kontrolą. Uzyskane informacje były uwzględniane przy opracowywaniu szczegółowego programu kontroli jednostki. Współpraca w tym zakresie była realizowana w trybie roboczym także w czasie trwania kontroli oraz po jej zakończeniu.

8. Współpraca z Kolegium Izby i WIAS w zakresie ustalania tematyki szkoleniowo-instruktażowej, w związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami i uchybieniami

Współpraca w tym zakresie polegała na bieżącym przekazywaniu informacji o nieprawidłowościach i uchybieniach stwierdzonych w trakcie kontroli, w celu ich wykorzystania w działalności informacyjnej, instruktażowej oraz szkoleniowej.

9. Opracowanie planu pracy WKGF na 2023 rok, w tym planu kontroli podmiotów, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o r.i.o.

Plan pracy WKGF i plan kontroli jednostek sektora finansów publicznych na 2023 rok został opracowany w ustalonym terminie i przyjęty przez Kolegium Izby uchwałą nr 66/2022 z dnia 28 listopada 2022 r. w sprawie ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na rok 2023, w tym planu kontroli. W planie tym przewidziano przeprowadzenie 53 kontroli, z tego: 52 kontrole kompleksowe JST (gmin) i 1 kontrolę problemową (związku powiatowo-gminnego).

10. Ustalenia kontroli skutkujące korektą sprawozdań Rb-PDP

W roku 2022, w wyniku przeprowadzonych kontroli kompleksowych gospodarki finansowej 33 gmin i 2 miast na prawach powiatu korekty sprawozdań Rb-PDP za kontrolowany okres złożyło 17 gmin i 1 miasto na prawach powiatu, były to: Świdnica w, Mysłakowice, Prochowice, Lwówek Śląski, Trzebnica, Pęcław, Dobromierz, Grębocice, Wleń, Piechowice, Jordanów Śląski, Międzyzlesie, Jedlina Zdrój, Świebodzice, Lubań, Dzierżoniów m., Świdnica m. i Wałbrzych. Korekty te dotyczyły lat: 2019 (2 gminy), 2020 (13 gmin) i 2021 (13 gmin i miasto na prawach powiatu).

Korekty sprawozdań Rb-PDP zostały sporządzone w następującym zakresie:

1. Skutki obniżenia górnych stawek podatku (11 przypadków w 6 gminach), które dotyczyły:
 - 1) zniżenia kwoty skutków o 106.970,37 zł (9 przypadków w 6 gminach),
 - 2) zawyżenia kwoty skutków o 4.107,38 zł (2 przypadki w 2 gminach).
2. Skutki udzielonych ulg i zwolnień wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin (8 przypadków w 6 gminach), które dotyczyły:
 - 1) zniżenia kwoty skutków o 400.297,00 zł (3 przypadki w 3 gminach),
 - 2) zawyżenia kwoty skutków o 84.975,08 zł (4 przypadki w 4 gminach).
3. Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy — Ordynacja podatkowa w zakresie umorzeń, rozłożeń na raty i odroczeń terminu płatności (w 23 przypadki w 14 gminach i mieście na prawach powiatu) dotyczyły:
 - 1) zniżenia kwoty skutków o 346.350,57 zł (5 przypadków w 5 gminach),
 - 2) zawyżenia kwoty skutków o 1.523.194,83 zł (18 przypadków w 12 gminach i mieście na prawach powiatu).

W wyniku sporządzonych korekt sprawozdań Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za lata 2019–2021 łączna kwota nieprawidłowości w zakresie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatkach wyniosła 2.465.895,23zł, z czego kwota skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatkach została zniżona o 853.617,94 zł, a zawyżona o 1.612.277,29 zł.

W związku z powyższymi korektami sprawozdań Rb-PDP, Ministerstwo Finansów w stosunku do gminy Dobromierz i Jordanów Śląski wydało w 2022 r. następujące decyzje:

- 1) nr ST3.4755.1.22.2022 z dnia 29 czerwca 2022 r. zmniejszająca część wyrównawczą subwencji ogólnej na 2022r. dla Gminy Dobromierz o kwotę 9.103,00 zł oraz potrącająca nienależnie otrzymaną w okresie styczeń – czerwiec 2022 r. kwotę 4.554,00 zł ze skorygowanej raty części wyrównawczej subwencji ogólnej za miesiąc lipiec 2022 r. Zobowiązuje też do zapłaty odsetek, ustalonych jak dla zaległości podatkowych, od nienależnej kwoty części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzymanej w miesiącach styczeń-czerwiec 2022 r.
- 2) nr ST3.4755.1.25.2022 z dnia 8 sierpnia 2022 r. zmniejszająca część wyrównawczą subwencji ogólnej na 2022r. dla Gminy Jordanów Śląski o kwotę 11.638,00 zł oraz potrącająca nienależnie otrzymaną w okresie styczeń – lipiec 2022 r. kwotę 6.790,00 zł ze skorygowanej raty części wyrównawczej subwencji ogólnej za miesiąc sierpień 2022 r. Zobowiązuje też do zapłaty odsetek, ustalonych jak dla zaległości podatkowych, od nienależnej kwoty części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzymanej w miesiącach styczeń-lipiec 2022 r.

Ponadto w sprawozdaniu Rb-PDP za 2020 rok 1 gmina (Mysłakowice) nie wykazała kwoty 3.160,00 zł dochodów podatkowych spłaconych w okresie sprawozdawczy, wynikających z decyzji wydanych w latach poprzednich (kol. 2a).

Rozliczenie czasu pracy inspektorów kontroli

Na podstawie weryfikacji rozliczeń kwartalnych czasu pracy inspektorów ds. kontroli gospodarki finansowej za 2022 rok ustalono, że stanowił on łącznie 7903 osobodni, na które składały się:

- 1) czynności kontrolne w jednostkach — 5.218 (66,02% łącznego czasu pracy),
- 2) czynności przygotowawcze do kontroli — 292 (3,69%),
- 3) realizacja wyników kontroli — 500 (6,33%),
- 4) urlopy — 851 (10,77%),
- 5) zwolnienia lekarskie — 440 (5,57%),
- 6) szkolenia — 285 (3,61%),
- 7) inne — 317 (4,01%).

Czas przeznaczony na kontrole przeprowadzone w 2022 r. wyniósł 6010 osobodni (suma punktów 1–3), co stanowiło 76,05 % łącznego czasu pracy.

IV. Inne zadania w zakresie nadzoru i kontroli

A. Kontrola sprawozdań przekazywanych przez JST i zapewnienie przepływu danych z tych sprawozdań

1. Kontrola formalna i rachunkowa kwartalnych sprawozdań z wykonania budżetów JST oraz wniosków gmin o przyznanie części rekompensującej subwencji ogólnej (art. 9a ustawy o r.i.o.)

W roku 2022 skontrolowano 13 357 sprawozdań z wykonania procesów finansów publicznych (w 2021 r. 14 376), przekazanych Izbie przez organy wykonawcze nadzorowanych 196 JST, 12 związków międzygminnych, 1 związku powiatów i 1 związku powiatowo-gminnego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. 2022 r.

poz. 144) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. poz. 2396).

Wśród skontrolowanych sprawozdań 2318 (17,3%) stanowiły korekty sprawozdań. Kontrola podpisanych kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi przez upoważnione osoby sprawozdań i ich korekt była przeprowadzona z użyciem informatycznego systemu BeSTi@, łącznie ze sprawozdaniami dla dysponentów środków budżetu państwa, przedkładanych do izb w formie elektronicznej „do wiadomości”.

Skontrolowanych przez Izbę (WIAS) sprawozdań JST było w 2022 r. o 1019 mniej niż w 2021 r., przy podobnej ilości korekt. Spadek liczby sprawozdań wynikał przede wszystkim z mniejszej ilości otrzymanych sprawozdań Rb-50 (o 1056). Korekty sprawozdań Rb-PDP w 33 przypadkach (19 JST) dotyczyły wykonania zaleceń pokontrolnych Izby.

W zakresie kontroli pod względem rachunkowym i formalnym wniosków gmin o przyznanie części rekompensującej subwencji ogólnej na wyrównanie ubytków dochodów w specjalnych strefach ekonomicznych (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 kwietnia 2004 r.; Dz.U. Nr 65, poz. 599, z późn. zm.) skontrolowano i przekazano Ministerstwu Finansów (pismo znak WIAS.WR.522.1.2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r.) 2 złożone wnioski gmin (Legnica i Wałbrzych).

Liczba kontrolowanych sprawozdań budżetowych JST oraz wniosków gmin o przyznanie części rekompensującej subwencji ogólnej w latach 2021 i 2022

Nazwa sprawozdania	Liczba sprawozdań ogółem w 2021 r.			Liczba sprawozdań ogółem w 2022 r.		
	pierwotne	korekty	razem	pierwotne	korekty	razem
Rb-27S	1470	526	1996	1470	558	2028
Rb-28S	1470	249	1719	1470	278	1748
Rb-NDS	840	382	1222	840	401	1241
Rb-Z	840	224	1064	840	149	989
Rb-N	840	181	1021	840	215	1055
Rb-UZ	198	39	237	195	42	237
Rb-PDP	169	82	251	169	78	247
Rb-ST	210	35	245	210	36	246
Rb-30S	253	77	330	224	73	297
Rb-34S	477	33	510	472	49	521
Rb-28NWS	190	2	192	210	8	218
Razem sprawozdania przekazywane do MF	6957	1830	8787	6940	1887	8827
Rb-50/D i Rb-50/W	4308	390	4698	3311	331	3642
Rb-27ZZ	784	107	891	788	100	888
Razem sprawozdania budżetowe	12049	2327	14376	11039	2318	13357
Wnioski o przyznanie części rekompensującej subwencji	2	0	2	2	0	2
Razem	12051	2327	14378	11041	2318	13359

Pliki skontrolowanych sprawozdań zbiorczych: Rb-27S, Rb-28S, Rb-28NWS, Rb-NDS, Rb-PDP, Rb-ST, Rb-30S, Rb-34S oraz pliki sprawozdań łącznych: Rb-Z, Rb-N, Rb-UZ przekazywano w 2022 r. do Ministerstwa Finansów (MF) na zasadach określonych w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej i w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w tym:

- 1) zapewniono terminowy przepływ skontrolowanych plików sprawozdań budżetowych, przekazywanych w cyklach kwartalnych w formie elektronicznej z wykorzystaniem systemu BeSTi@, tj. sprawozdań:
 - za 4 kwartały i za rok 2021,
 - za I kw. 2022 r.,
 - za II kw. 2022 r.,
 - za III kw. 2022 r;
- 2) zapewniono terminowy przepływ sprawozdań miesięcznych Rb-27S i Rb-28S za grudzień 2021, styczeń 2022 i listopad 2022 w formie elektronicznej z wykorzystaniem systemu BeSTi@;
- 3) zapewniono przekazanie do MF 38 korekt sprawozdań Rb-PDP za rok 2021, w tym 12 w wyniku zaleceń pokontrolnych Izby;
- 4) zapewniono przekazanie 22 korekt sprawozdań Rb-PDP za rok 2020, w tym 15 sporządzonych w wyniku zaleceń pokontrolnych Izby; 9 korekt za rok 2019, w tym 5 w wyniku zaleceń pokontrolnych Izby, 5 korekt za rok 2018, w tym 1 w wyniku zaleceń pokontrolnych Izby oraz 4 korekty za rok 2017.

Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli formalnej i rachunkowej sprawozdań budżetowych JST w 2022 r. w odniesieniu do poszczególnych rodzajów sprawozdań dotyczyły najczęściej:

Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów:

- dochody budżetowe z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności pobieranych przez JST w kolumnie „Dochody otrzymane” niewykazywane w kwotach dochodów otrzymanych na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym, pomniejszone o dokonane zwroty, a w kolumnie „należności pozostałe do zapłaty” niewykazywane w kwotach stanowiących różnicę pomiędzy kwotami wykazanymi w kolumnie „Należności” oraz kwotami wykazanymi w kolumnach „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” i „Potrącenia” z uwzględnieniem nadpłat;
- dochody budżetowe pobierane przez urzędy skarbowe na rzecz JST z tytułu podatków i opłat oraz udziału JST w podatku dochodowym od osób prawnych w kolumnie „należności pozostałe do zapłaty” niewykazywane w kwotach stanowiących różnicę pomiędzy kwotami wykazanymi w kolumnie „Należności” oraz kwotami wykazanymi w kolumnie „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”;
- dochody budżetowe pobierane przez urzędy skarbowe na rzecz JST z tytułu podatków i opłat niewykazywane w sprawozdaniach za marzec, czerwiec, wrzesień i rok budżetowy w kolumnach: „Należności”, „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”, „zaległości netto” zgodnie z danymi wykazanymi w informacji udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- udziały JST w podatku dochodowym od osób prawnych w sprawozdaniach za marzec, czerwiec, wrzesień i rok budżetowy w kolumnach: „Należności” oraz „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” niezgodne z danymi pochodzącymi z informacji udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- udziały JST we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w sprawozdaniu rocznym w kolumnach „Należności”, „Dochody wykonane”, „zaległości netto” i „nadpłaty” niezgodne z kwotami wykazanymi przez Ministerstwo Finansów – Departament przekazujący udziały JST we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w informacji zamieszczonej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów;
- brak zachowania zasad rachunkowych, np. brak bilansowania wierszy sprawozdań;
- brak spójności ze sprawozdaniem Rb-50D i Rb-27ZZ;
- nieprawidłowe użycie klasyfikacji budżetowej (w tym paragrafów);
- wykazywanie planu dochodów z tytułu subwencji niezgodnie z danymi kontrolnymi i decyzjami MF;
- wykazywanie kwot dotacji niezgodnych z wykazem dysponenta.

Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków:

- nieprawidłowe wykazywanie zaangażowania środków (kwoty niższe niż wykonanie wydatku + zob. wymagalne);
- nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa, w tym z uwagi na wymagania SMUP (np. wydatki związane z utrzymaniem miejsc pracy w rozdziałach „usługowych”);
- niezgodność z uchwalonym planem wydatków;
- niezgodność planu i wykonania ze sprawozdaniem Rb-50W;
- niespójność ze sprawozdaniem Rb-Z w zakresie zobowiązań wymagalnych;
- niezgodność w zakresie wykazanych wydatków niewygasających z Rb-ST;
- wykazywanie kwot ujemnych m.in. w wydatkach wykonanych, zobowiązaniach wymagalnych.

Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie:

- niewypełniona lub nieprawidłowo wypełniona część E w zakresie źródeł finansowania deficytu, w tym niespójność kwot pomiędzy częścią E, a wierszem C Rb-NDS;
- niewypełniona lub nieprawidłowo (niespójnie z uchwałą budżetową) wypełniona część F;
- przychody i rozchody z tytułu papierów wartościowych, których zbywalność jest ograniczona

- (obligacje samorządowe) błędnie wykazywane w kategoriach innych niż kredyty i pożyczki;
- nieprawidłowo wykazane kwoty przychodów z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych oraz wolnych środków, w tym niezgodne z bilansem z wykonania budżetu JST za rok poprzedni;
 - niewykazywanie lub nieprawidłowe wykazywanie kwot w pozycji D13a;
 - brak spójności ze sprawozdaniem Rb-Z i Rb-N;
 - niewykazywanie w pozycji D23 depozytów terminowych.

Rb-Z sprawozdanie o stanie zobowiązań:

- nieprawidłowe przypisanie zobowiązań do tytułów dłużnych w części A (wykazanie w pozycji papiery wartościowe, papierów, dla których nie istnieje płynny rynek wtórny);
- błędne ustalenie stanu zobowiązań z tyt. kredytów i pożyczek i papierów wartościowych (w tym w części C);
- niespójność logiczna (część C1) ze sprawozdaniem Rb-NDS (z częścią F);
- brak spójności wewnętrznej (część A z częścią C3)
- błędy w wykazywaniu zobowiązań wymagalnych (spójność logiczna z Rb-28s);
- nieprawidłowe wykazywanie kwot w części B – poręczenia i gwarancje, błędy logiczne i niezgodność ze stanem faktycznym;
- błędy w wykazywaniu numerów REGON (część F).

Rb-N sprawozdanie o stanie należności:

- niespójność logiczna i rachunkowa ze sprawozdaniem Rb-27s (w zakresie należności wymagalnych, pozostałych należności, gwarancji i poręczeń);
- nieprawidłowe wykazywanie należności wg dłużników (w zakresie wykazywania gotówki i depozytów, w tym w poz. Bank Centralny);
- nieprawidłowe wykazanie należności w pozycji N1 (papiery wartościowe), zamiast w pozycji N2 (kredyty i pożyczki).

Rb-PDP sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych:

- nieprawidłowości w wykazywaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych, ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień, oraz pozostałych decyzji organów podatkowych niezgodnych ze stanem faktycznym (korekty na podstawie ustaleń pokontrolnych rio lub własnych JST) – zawyżenia i zaniżenia.

Rb-30S sprawozdanie z wykonania planu finansowego samorządowego zakładu budżetowego:

- niespójność z Rb-28S;
- brak spójności wewnętrznej;
- brak zachowania ciągłości bilansowej pomiędzy sprawozdaniem z roku poprzedniego,

Rb-34S sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 u.f.p.:

- brak zachowania ciągłości bilansowej w części C pomiędzy sprawozdaniem z roku poprzedniego;

Rb-UZ roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań:

- niespójność logiczno-rachunkowa pomiędzy Rb-Z a Rb-UZ;
- nieprawidłowe wykazywanie danych w części C3 i C4 (nieprawidłowe wykazywanie zobowiązań wg terminu zapadalności).

Rb-ST sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych JST:

- wykazanie nieprawidłowego stanu środków na rachunku.

2. Wykonanie dyspozycji art. 10 ustawy o r.i.o.

W 2022 r. przekazano Ministrowi Finansów za pośrednictwem systemu BeSTi@ 33 korekty rocznych sprawozdań Rb-PDP, złożonych w wykonaniu zaleceń pokontrolnych Izby.

Przekazane korekty sprawozdań Rb-PDP dotyczyły:

- w 1 przypadku — korekty sprawozdania za 2018 rok, bez zmiany kwot skutków decyzji organów podatkowych (Sobótka);
- w 5 przypadkach — korekt sprawozdań za 2019 rok, wobec wykazania zawyżonych skutków decyzji organów podatkowych (Prochowice, Sobótka, Stare Bogaczowice, Świdnica w.) oraz wobec wykazania zaniżonych skutków decyzji organów podatkowych (Marcinowice);
- w 15 przypadkach — korekt sprawozdań za 2020 rok, wobec wykazania zawyżonych skutków decyzji organu podatkowego (Dobromierz, Grębocice, Jedlina-Zdrój, Lubań m., Marcinowice, Międzyzlesie, Mysłakowice, Prochowice, Pęcław, Stare Bogaczowice) oraz wobec zaniżenia skutków decyzji (Jordanów Śląski, Lwówek Śląski, Sobótka, Świdnica w., Świebodzice);
- w 12 przypadkach — korekt sprawozdań za 2021 rok, wobec wykazania zawyżonych skutków decyzji organu podatkowego (Dobromierz, Grębocice, Lubań m., Lwówek Śląski, Pęcław, Świebodzice, Trzebnica, Wałbrzych, Wleń) oraz wobec wykazania zaniżonych skutków decyzji organów podatkowych (Jordanów Śląski, Międzyzlesie, Piechowice).

3. Sporządzanie i przekazywanie przez Izbę sprawozdań łącznych i zbiorczych w zakresie operacji finansowych (§ 8 ust. 3–5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2020 r.; Dz.U. poz. 2396)

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, JST sporządzają i przekazują do regionalnych izb obrachunkowych kwartalne sprawozdania łączne Rb-Z i Rb-N oraz roczne Rb-UZ, a izby na podstawie otrzymanych sprawozdań sporządzają i przekazują Prezesowi GUS i Ministerstwu Finansów sprawozdania zbiorcze w terminach określonych w rozporządzeniu. Wykonanie przez Izbę zadań w zakresie kontroli sprawozdań łącznych Rb-Z, Rb-N i Rb-UZ za IV kw. 2021 r. i I, II, III kw. 2022 r. oraz ich terminowego przekazania do Ministerstwa Finansów realizowano z wykorzystaniem systemu BeSTi@. Obowiązek przekazania Prezesowi GUS (§ 8 ust. 3 rozporządzenia) sprawozdań zbiorczych wygenerowanych z systemu BeSTi@ na podstawie sprawozdań łącznych JST za pomocą narzędzia agregującego będącego składnikiem funkcjonalnym systemu BeSTi@ został zrealizowany na dedykowanych formularzach w formacie Excel za pomocą platformy ePUAP.

W roku 2022 Izba sporządziła i przekazała Prezesowi GUS sprawozdania zbiorcze (sporządzone na podstawie otrzymanych sprawozdań łącznych JST):

- 1) sprawozdania Rb-Z, Rb-N, Rb-UZ za IV kw. 2021 r. — 7 marca oraz korekta — 4 kwietnia (Rb-N, Rb-Z i Rb UZ),
- 2) sprawozdania Rb-Z i Rb-N za I kw. 2022 r. — 4 maja,
- 3) sprawozdania Rb-Z i Rb-N za II kw. 2022 r. — 1 sierpnia,
- 4) sprawozdania Rb-Z i Rb-N za III kw. 2022 r. — 28 października oraz korektę — 30 listopada (Rb-N i Rb-Z).

Zgodnie z § 8 ust. 5 przedmiotowego rozporządzenia, Izba sporządza i przekazuje Prezesowi GUS sprawozdania zbiorcze w zakresie operacji finansowych, z tego kwartalne (Rb-Z i Rb-N) i roczne (Rb-UZ) według rodzaju jednostek, na podstawie sprawozdań zbiorczych otrzymanych z JST, będących organem założycielskim lub nadzorującym: dla instytucji kultury (grupa 42), dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej — SPZOZ (grupa 62) oraz dla osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw z wyłączeniem przedsiębiorstw i spółek prawa handlowego (grupa 82).

JST przekazują sprawozdania zbiorcze do RIO wyłącznie za pomocą systemu BeSti@, na podstawie § 9 ust. 7 rozporządzenia.

Na podstawie informacji zawartych w słowniku jednostek w systemie BeSti@ (według stanu na 31 grudnia 2022 r.) ustalono, że zobowiązanych do sporządzania i przekazywania ww. sprawozdań było 179 JST (91,3%), będących organem założycielskim:

- 315 samorządowych instytucji kultury — 170 JST (86,7%),
- 88 samorządowych SPZOZ — 65 JST (33,1%),
- 1 innej samorządowej osoby prawnej — 1 JST.

Liczba kontrolowanych sprawozdań jednostek w zakresie operacji finansowych, na podstawie których sporządzono sprawozdania zbiorcze w latach 2021 i 2022

Rb-Z Sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych, Rb-N Sprawozdanie o stanie należności, Rb-UZ:	Liczba JST*		Liczba zbadanych sprawozdań	
	2021	2022	2021	2022
– samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (grupa 62)	67	65	568	548
– samorządowych instytucji kultury (grupa 42)	169	170	1416	1387
– samorządowych osób prawnych (grupa 82)	1	1	12	9
Korekty sprawozdań (Rb-Z, Rb-N, Rb-UZ)			38	109

* Dotyczy tych JST, które są organem założycielskim lub nadzorującym i są zobowiązane do sporządzania tych sprawozdań.

Określony w przepisach rozporządzenia obowiązek sporządzania i przekazywania Prezesowi GUS kwartalnych zbiorczych sprawozdań Rb-Z i Rb-N oraz rocznych sprawozdań zbiorczych Rb-UZ (według grup rodzajowych jednostek oraz w pełnej szczegółowości danych) został wykonany w 2022 r. z zachowaniem obowiązujących terminów. W roku 2022 Izba sporządziła i przekazała do GUS w formie elektronicznej:

- 1) kwartalne zbiorcze sprawozdania Rb-Z i Rb-N, sporządzone według stanu:
 - na koniec IV kw. 2021 r. — 11 marca oraz korekta — 4 kwietnia (Rb-N, Rb-Z),
 - na koniec I kw. 2022 r. — 10 maja,
 - na koniec II kw. 2022 r. — 10 sierpnia,
 - na koniec III kw. 2022 r. — 14 listopada;
- 2) roczne zbiorcze sprawozdanie Rb-UZ, sporządzone według stanu na koniec 2021 r. — 11 marca oraz korektę — 4 kwietnia.

Zadania w zakresie kontroli danych oraz sporządzania i przekazywania zbiorczych sprawozdań do GUS były w 2022 r. wykonywane w systemie BeSti@, z użyciem wbudowanego narzędzia agregującego.

4. Obsługa plików sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej; Dz.U. z 2021 r. poz. 743) oraz plików sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta nauczyciela; Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.)

Realizując obowiązki określone w art. 34 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, Izba przekazała w dniu 30 marca 2022 r. ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych 196 plików rocznych sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych za 2021 rok. Przekazania sprawozdań dokonano wyłącznie za pomocą poczty elektronicznej na wskazany przez Ministerstwo Finansów adres.

Wykonując dyspozycję art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta nauczyciela JST będące organami prowadzącymi szkoły przekazały do Izby w 2022 r. 196 sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w 2021 r., sporządzonych według wzoru opublikowanego na podmiotowej stronie Ministra Edukacji Narodowej. Na podstawie danych

zawartych w sprawozdaniach organów prowadzących Izba sporządziła — wykorzystując narzędzie informatyczne stworzone przez Zespół ds. koordynacji i rozwoju technologii informatycznych przy KRRIO — i przekazała w dniu 25 lutego 2022 r. Ministerstwu Edukacji Narodowej (za pośrednictwem RIO w Poznaniu) pełną informację w tym zakresie.

5. *Przyjmowanie sprawozdań finansowych przekazywanych przez zarządy JST (§ 34 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r.; Dz.U. z 2020 r. poz. 342)*

W 2022 r., zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, zarządy JST sporządzały sprawozdanie finansowe JST za 2021 rok składające się z bilansu z wykonania budżetu, bilansu łącznego, łącznego rachunku zysków i strat jednostki, łącznego zestawienia zmian w funduszu jednostki oraz informacji dodatkowej — dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych. Bilans z wykonania budżetu i sprawozdania finansowe podlegały przekazaniu do właściwej regionalnej izby obrachunkowej w terminie do 30 maja³, wyłącznie w postaci dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, z wykorzystaniem systemu BeSTi@.

W ramach wykonywania w 2022 r. zadań związanych z przekazaniem przez organy JST sprawozdań finansowych za rok 2020 Izba przyjęła i skontrolowała 210 bilansów z wykonania budżetu JST, 210 bilansów łącznych, 210 rachunków zysków i strat, 210 zestawień zmian w funduszu oraz 210 informacji dodatkowych — składających się na 210 sprawozdań finansowych łącznych jednostek budżetowych i zakładów budżetowych — oraz 40 korekt bilansów z wykonania budżetu, 15 korekt bilansów łącznych, 16 korekt rachunków zysków i strat, 35 korekt zestawień zmian w funduszu oraz 12 korekt informacji dodatkowej.

W 2022 r. Izba przyjęła i skontrolowała 1168 dokumentów wchodzących w zakres pojęcia sprawozdania finansowego JST, w tym 118 korekt.

6. *Przyjmowanie skonsolidowanych bilansów JST i zapewnienie elektronicznego przepływu danych do Ministerstwa Finansów (§ 34 ust. 4 pkt 2 oraz ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r.; Dz.U. z 2020 r. poz. 342)*

Przepisy rozporządzenia nakładają na zarządy JST obowiązek sporządzenia bilansu skonsolidowanego i jego przekazania regionalnej izbie obrachunkowej w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, w terminie do 30 lipca⁴ roku następującego po roku, za który sporządzono bilans. Jednocześnie regionalne izby obrachunkowe zostały zobowiązane do przekazania MF formy elektronicznej w terminie do 13 sierpnia⁵. Bilanse skonsolidowane 210 JST zostały wysłane w terminie za pomocą systemu BeSTi@.

Łącznie w 2022 r. Izba przyjęła 228 bilansów skonsolidowanych JST, z tego 210 bilansów skonsolidowanych, 15 korekt za 2021 rok i 3 korekty bilansu za rok 2020, i przekazała (po skontrolovaniu) do MF 228 dokumentów elektronicznych.

³ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz.U. 2021 r., poz. 1832, z późn. zm.).

⁴ Tamże.

⁵ Tamże.

7. Przyjmowanie i przekazywanie sprawozdań podatkowych SP-1 w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (§ 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego; Dz.U. z 2017 r. poz. 2455)

Realizując przepisy określone w § 7 ust. 2 i § 11 rozporządzenia, Izba w 2022 r. otrzymała 364 sprawozdania SP-1 (w tym 11 dotyczących 2023 r. — część A) i przekazała do Ministerstwa Finansów za pomocą systemu BeSTi@, z zachowaniem terminów, 356 sprawozdań (w tym 16 przesłanych w 2021 r. — część A), w tym 27 korekt, z tego:

- do 20 stycznia 2022 r. — 163 sprawozdania SP-1 (część A),
- do 31 lipca 2022 r. — 166 sprawozdań SP-1 (część B),
- na bieżąco — 27 korekt.

Liczba przekazanych sprawozdań podatkowych SP-1 w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego w 2022 r.

Nazwa sprawozdania	Liczba sprawozdań		
	pierwotne	korekty	razem
Sprawozdanie podatkowe SP-1 (Część B) – za 2021 r.	0	4	4
Sprawozdanie podatkowe SP-1 (Część A) – za 2022 r.	154	13	167
Sprawozdanie podatkowe SP-1 (Część B) – za 2022 r.	169	13	182
Sprawozdanie podatkowe SP-1 (Część A) – za 2023 r.	11	0	11
Razem	334	30	364

Korekty sprawozdań SP-1 przesłane w 2022 r. do Izby w systemie BeSTi@ wynikały z konieczności aktualizacji części A sprawozdania w wyniku zmiany stawek podatku od nieruchomości, średniej ceny skupu żyta, czy średniej ceny sprzedaży drewna oraz z uwagi na błędy w przekazanych informacjach, polegających na (dotyczy części A i B):

- nieprawidłowym uszczegółowieniu i opisie przedmiotu opodatkowania,
- nieprawidłowych stawkach podatku od nieruchomości (niewynikających z uchwał organów JST),
- nieprawidłowym wykazaniu uchwał rad gmin w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta lub średniej ceny sprzedaży drewna,
- podaniu nieprawidłowych podstaw opodatkowania,
- błędach technicznych dotyczących struktury sprawozdania, powstałych na skutek zaimportowania nieprawidłowo przygotowanych danych wejściowych, pozyskanych z programów firm trzecich.

B. Współdziałanie z innymi organami w zakresie sporządzania i przekazywania sprawozdań i raportów

1. Przedłożenie ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej sprawozdań z działalności Izby za rok 2021 (art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o r.i.o.)

Prezes Izby, przy piśmie z dnia 31 marca 2022 r. znak K.WR.0000.28.2022, przedłożył Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji przyjęte przez Kolegium Izby roczne sprawozdania:

- z wykonania budżetu Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu za rok 2021 (uchwała Kolegium nr 30/2022 z dnia 30 marca 2022 r.),
- z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu za rok 2021 (uchwała Kolegium nr 28/2021 z dnia 30 marca 2022 r.).

2. *Udział w opracowaniu sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez JST za 2021 rok (art. 25a ust. 1 pkt 7 ustawy o r.i.o.)*

Zadania związane z opracowaniem przedkładanego Sejmowi i Senatowi przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych corocznego sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez JST wykonano w 2022 r. w podobnym zakresie jak w latach poprzednich.

W terminie do 25 lutego 2022 r. zapewniono sporządzenie i przekazanie do RIO autorskich (Szczecin, Poznań, Zielona Góra, Białystok, Olsztyn, Rzeszów i Wrocław) szczegółowych informacji niezbędnych do opracowania części I „Sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez JST w 2021 roku” (zwanego dalej Sprawozdaniem), dotyczących wyników działalności i kontroli oraz wykonania budżetu Izby w 2021 roku. W terminach późniejszych zapewniono sporządzenie i przekazanie informacji oraz danych uzupełniających do opracowania części II (do RIO w Katowicach i w Zielonej Górze).

Zgodnie z harmonogramem i podziałem prac nad Sprawozdaniem zostało wykonane przyjęte przez Izbę zobowiązanie do opracowania zagadnień prezentowanych w części I i II Sprawozdania, w tym na podstawie informacji i raportów danych otrzymanych ze wszystkich izb. Naczelnik WIAS opracował zagadnienia dotyczące raportów o stanie gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego (rozdział VI w części I). Zastępca Naczelnika WIAS opracował zagadnienia dotyczące dochodów i wydatków JST w 2021 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca (rozdział X w części II).

W sporządzeniu i opracowaniu danych przekazywanych do innych izb uczestniczyło 4 pracowników WIAS i 4 pracowników Biura.

3. *Przedstawienie właściwemu wojewodzie i ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacji o negatywnej opinii wydanej w sprawie określonej w art. 13 pkt 5 ustawy (art. 21 ust. 2 ustawy o r.i.o.)*

W 2022 r. Składy Orzekające Izby nie wydały negatywnych opinii o sprawozdaniach z wykonania budżetu JST za rok 2021, o których mowa w art. 13 pkt 5 ustawy o r.i.o.

4. *Opracowanie, w tym na wniosek organów, raportów, analiz i opinii w sprawach określonych ustawami (art. 1 ust. 3 i art. 10a ustawy o r.i.o.)*

W 2022 r. w ramach współpracy z organami państwa — nie wystąpiły przesłanki opiniowania sytuacji finansowej powiatów w związku z wezwaniem do zwrotu nienależnie otrzymanych kwot części oświatowej subwencji ogólnej za lata poprzednie.

5. *Przekazywanie Ministrowi Finansów projektów i uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej JST (art. 230a u.f.p.)*

Realizując obowiązki, o których mowa w art. 230a u.f.p., w 2022 r. Izba przekazała Ministrowi Finansów z wykorzystaniem wskazanej aplikacji (system BeSTi@):

- 1) 209 projektów wieloletnich prognoz finansowych JST na rok 2023, wraz z wynikami ich opiniowania, wysłanych do Ministerstwa Finansów do dnia 31.12.2022 r.,
- 2) 2103 uchwały i zarządzenia w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, wraz z wynikami rozstrzygnięć nadzorczych — w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 83).

V. Zadania w zakresie szkolenia i informacji

Wykonanie przez Izbę w 2022 r. zadań, o których mowa w art. 1 ust. 4, w tym w związku z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o r.i.o., przedstawiono w odrębnym sprawozdaniu z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej Izby.

VI. Zadania w zakresie wewnętrznego funkcjonowania Izby

- 1) Sprawozdanie z wykonania budżetu Izby za rok 2021 zostało opracowane w terminie i przyjęte przez Kolegium Izby — uchwała Kolegium nr 30/2022 z dnia 30 marca 2022 r.
- 2) Sprawozdanie z działalności kontrolnej i informacyjno-szkoleniowej Izby za rok 2021 zostało opracowane w terminie i przyjęte przez Kolegium Izby — uchwała Kolegium nr 28/2022 z dnia 30 marca 2022 r.
- 3) Sprawozdanie z wykonania ramowego planu pracy, w tym planu kontroli Izby za rok 2021, zostało opracowane w terminie i przyjęte przez Kolegium Izby — uchwała Kolegium nr 29/2022 z dnia 30 marca 2022 r.
- 4) Ramowy plan pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na rok 2023, w tym plan kontroli, opracowany w terminach wynikających z podziału pracy — Kolegium przyjęło uchwałą nr 66/2022 z dnia 28 listopada 2022 r.
- 5) Projekt budżetu Izby na rok 2023 został opracowany i przekazany przekazaniu Przewodniczącemu Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych i Przewodniczącemu Komisji do Spraw Budżetów Regionalnych Izb Obrachunkowych w celu realizacji zadania określonego w art. 25a ust. 1 pkt 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Opracowanie projektu poprzedziła decyzja Kolegium Izby w sprawie uchwalenia wniosków do projektu budżetu Izby na 2023 rok — uchwała Kolegium nr 44/2021 z dnia 14 czerwca 2022 r.
- 6) Sprawozdania z wykonania budżetu Izby za kolejne miesiące roku budżetowego oraz za 2021 rok były sporządzane i przekazywane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. 2022 r. poz. 144), a sprawozdania kwartalne w zakresie operacji finansowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. (Dz.U. poz. 2396).
- 7) Ewidencję przekazanych do nadzoru Izby uchwał i zarządzeń organów JST oraz ewidencję etapów ich badania, prowadzono z użyciem rejestrów elektronicznych (SysRIO i e-NADZÓR). Badanie uchwał i zarządzeń w sprawie wieloletnich prognoz finansowych JST przekazywanych do nadzoru w formie dokumentów elektronicznych w systemie BeSTi@ prowadzono przy zastosowaniu formuł zapewniających synchronizację danych z SysRIO i e-NADZÓR. Ewidencję uchwał i kontrolę poprawności danych oraz ustalenia parametrów budżetowych prowadzono w WIAS z użyciem formuł kontrolnych systemu BeSTi@. W badaniu uchwał i zarządzeń organów JST sporządzano wydruki i raporty z systemów elektronicznych, dokumentujące wyniki monitorowania wielkości i parametrów budżetowych, w tym zachowania reguł fiskalnych, o których mowa w art. 242 i 243 u.f.p.
- 8) Obsługę administracyjną Kolegium prowadziło Biuro Izby, a w jej ramach zapewniono organizację 27 posiedzeń Kolegium, sporządzanie i przekazywanie dokumentów, w tym przekazywanie uchwał Kolegium do ogłoszenia w BIP Izby i w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.
- 9) Obsługę administracyjną Składów Orzekających prowadziło Biuro Izby, przy udziale pracowników WIAS. Ponadto, w podobnym zakresie jak w latach poprzednich, w WIAS zapewniono sporządzanie

raportów z systemu BeSTi@ i innych informacji niezbędnych do wydania opinii w sprawach określonych w art. 13 ustawy o r.i.o. oraz w art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 u.f.p.

- 10) Sprawy pracownicze, w tym kadrowe, prowadziło Biuro Izby, a obsługę księgową zapewnił Zespół ds. rachunkowości Izby.
- 11) Zaopatrywanie Izby w niezbędne urządzenia i sprzęt oraz utrzymywanie wymaganego stanu urządzeń zapewniało Biuro Izby przy udziale Koordynatorów Zespołów Zamiejscowych.
- 12) Prowadzenie i aktualizację strony BIP zapewniali wyznaczony pracownik WIAS i informatyk.
- 13) Prowadzenie spraw archiwum zakładowego zapewniało Biuro Izby, w tym wyznaczeni pracownicy w siedzibie i Zespołach Zamiejscowych Izby.
- 14) Funkcjonowanie sieci i systemów informatycznych w siedzibie i w Zespołach Zamiejscowych Izby zapewniali pracownicy do spraw informatyki i administrowania siecią, a w zakresie funkcjonalności systemu BeSTi@ także Zastępcę Naczelnika WIAS.
- 15) W ramach działań podejmowanych dla zapewnienia funkcjonowania kontroli zarządczej opracowano i przyjęto ramowy plan pracy Izby, w tym plan kontroli na rok 2023, oraz zapewniono wykonanie ustawowych zadań Izby w zakresie nadzoru i kontroli gospodarki finansowej JST w terminach określonych w planie pracy na rok 2022. Funkcje informacyjne i szkoleniowe wykonywano według zadań i tematów określonych w planie pracy. W ramach współdziałania z innymi organami i izbami, w tym za pośrednictwem KRRIO, zapewniono opracowanie raportów, analiz i opinii w sprawach określonych ustawami.

**Uchwały i zarządzenia jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych
zbadane przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w 2022 r.**

Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych	Liczba uchwał i zarządzeń			Wyniki badania nadzorczego								
	razem	organów stano- wiących	organów wykonaw- czych	razem	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego		z tego		wszczęte postępowanie umorzone	inne niezgodności z prawem
							z nieistotnym naruszeniem prawa	nieważne	w części	w całości		
Dotyczące:												
– budżetu	209	209	0	209	200	9	7	0	0	0	2	0
– zmian budżetu	7 946	2 527	5 419	7 946	7 927	19	8	6	2	4	0	5
– wieloletniej prognozy finansowej	212	212	0	212	197	15	14	1	0	1	0	0
– zmiany wieloletniej prognozy finansowej	1 909	1 710	199	1 909	1 886	23	22	0	0	0	0	1
– procedury uchwalania budżetu	5	4	1	5	5	0	0	0	0	0	0	0
– emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu	84	84	0	84	84	0	0	0	0	0	0	0
– zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	62	40	22	62	61	1	0	1	0	1	0	0
– udzielania pożyczek	14	0	14	14	14	0	0	0	0	0	0	0
– udzielania poręczeń	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
– zaciągania pożyczek i kredytów krótkoterminowych	4	0	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0
– zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu JST	225	223	2	225	206	19	5	14	5	9	0	0
– podatków i opłat lokalnych	858	858	0	858	812	46	24	22	18	4	0	0
– w tym: opłaty za gospodarowanie odpadami	369	369	0	369	334	35	20	15	13	2	0	0
– absolutorium	206	206	0	206	203	3	0	3	0	3	0	0
– zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów	4	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe uchwały i zarządzenia, w tym dotyczące:	1 215	1 079	136	1 215	1 197	18	9	9	2	7	0	0
– wydatków niewygasających	118	118	0	118	115	3	1	2	1	1	0	0
– funduszu sołeckiego	39	39	0	39	37	2	2	0	0	0	0	0
Razem	12 954	7 156	5 798	12 954	12 801	153	89	56	27	29	2	6
– gminy	10 762	6 116	4 646	10 762	10 623	139	80	52	26	26	2	5
– powiaty	1 463	714	749	1 463	1 453	10	7	2	1	1	0	1
– miasta na prawach powiatu	435	139	296	435	432	3	1	2	0	2	0	0
– województwo samorządowe	120	51	69	120	120	0	0	0	0	0	0	0
– związki	174	136	38	174	173	1	1	0	0	0	0	0

**Uchwały i zarządzenia jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych
zbadane przez Kolegium RIO we Wrocławiu ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w 2022 r.**

Lp.	Uchwały i zarządzenia w sprawie	Liczba uchwał i zarządzeń			Wyniki badania nadzorczego									
		razem	organów stanowiących	organów wykonawczych	razem	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego		nieważne	z tego		wszczęte postępowanie umorzono	inne niezgodności z prawem
								z nieistotnym naruszeniem prawa	nieważne		w części	w całości		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	budżetu	209	209	0	209	200	9	7	0	0	0	2	0	
	gminy	164	164	0	164	155	9	7	0	0	0	2	0	
	powiaty	25	25	0	25	25	0	0	0	0	0	0	0	
	miasta na prawach powiatu	4	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	
	województwo	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
	związki	15	15	0	15	15	0	0	0	0	0	0	0	
2	zmian budżetu	7 946	2 527	5 419	7 946	7 927	19	8	6	2	4	0	5	
	gminy	6 500	2 147	4 353	6 500	6 482	18	8	6	2	4	0	4	
	powiaty	994	289	705	994	993	1	0	0	0	0	0	1	
	miasta na prawach powiatu	322	44	278	322	322	0	0	0	0	0	0	0	
	województwo	62	11	51	62	62	0	0	0	0	0	0	0	
	związki	68	36	32	68	68	0	0	0	0	0	0	0	
3	wieloletniej prognozy finansowej	212	212	0	212	197	15	14	1	0	1	0	0	
	gminy	166	166	0	166	155	11	10	1	0	1	0	0	
	powiaty	26	26	0	26	23	3	3	0	0	0	0	0	
	miasta na prawach powiatu	4	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	
	województwo	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
	związki	15	15	0	15	14	1	1	0	0	0	0	0	
4	zmiany wieloletniej prognozy finansowej	1 909	1 710	199	1 909	1 886	23	22	0	0	0	0	1	
	gminy	1 559	1 409	150	1 559	1 539	20	19	0	0	0	0	1	
	powiaty	247	217	30	247	245	2	2	0	0	0	0	0	
	miasta na prawach powiatu	43	41	2	43	42	1	1	0	0	0	0	0	
	województwo	26	10	16	26	26	0	0	0	0	0	0	0	
	związki	34	33	1	34	34	0	0	0	0	0	0	0	
5	procedury uchwalania budżetu	5	4	1	5	5	0	0	0	0	0	0	0	
	gminy	4	3	1	4	4	0	0	0	0	0	0	0	
	powiaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	miasta na prawach powiatu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	związki	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
6	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania,	84	84	0	84	84	0	0	0	0	0	0	0	
	gminy	63	63	0	63	63	0	0	0	0	0	0	0	
	powiaty	16	16	0	16	16	0	0	0	0	0	0	0	
	miasta na prawach powiatu	4	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	związki	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
7	zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	62	40	22	62	61	1	0	1	0	1	0	0
	gminy	54	33	21	54	53	1	0	1	0	1	0	0
	powiaty	6	5	1	6	6	0	0	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	związki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	udzielania pożyczek	14	0	14	14	14	0	0	0	0	0	0	0
	gminy	4	0	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0
	powiaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	10	0	10	10	10	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	związki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	udzielania poręczeń	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	gminy	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	powiaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	związki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	zaciągania pożyczek i kredytów krótkoterminowych	4	0	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0
	gminy	2	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0
	powiaty	2	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	związki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu JST	225	223	2	225	206	19	5	14	5	9	0	0
	gminy	207	207	0	207	191	16	5	11	4	7	0	0
	powiaty	9	9	0	9	8	1	0	1	1	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	8	6	2	8	6	2	0	2	0	2	0	0
	województwo	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	związki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	podatków i opłat lokalnych	858	858	0	858	812	46	24	22	18	4	0	0
	gminy	836	836	0	836	790	46	24	22	18	4	0	0
	powiaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	15	15	0	15	15	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	związki	7	7	0	7	7	0	0	0	0	0	0	0
	w tym: opłaty za gospodarowanie odpadami	369	369	0	369	334	35	20	15	13	2	0	0
	gminy	358	358	0	358	323	35	20	15	13	2	0	0
	powiaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	5	5	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	związki	6	6	0	6	6	0	0	0	0	0	0	0
13	absolutorium	206	206	0	206	203	3	0	3	0	3	0	0
	gminy	161	161	0	161	159	2	0	2	0	2	0	0
	powiaty	26	26	0	26	25	1	0	1	0	1	0	0
	miasta na prawach powiatu	4	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	związki	14	14	0	14	14	0	0	0	0	0	0	0
14	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji	4	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0
	gminy	4	4	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0
	powiaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	związki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	pozostałych uchwał	1 215	1 079	136	1 215	1 197	18	9	9	2	7	0	0
	gminy	1 037	923	114	1 037	1 021	16	7	9	2	7	0	0
	powiaty	112	101	11	112	110	2	2	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	19	15	4	19	19	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	28	26	2	28	28	0	0	0	0	0	0	0
	związki	19	14	5	19	19	0	0	0	0	0	0	0
	w tym: wydatków niewygasających	118	118	0	118	115	3	1	2	1	1	0	0
	gminy	97	97	0	97	95	2	0	2	1	1	0	0
	powiaty	17	17	0	17	16	1	1	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0
	związki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	w tym: funduszu soleckiego	39	39	0	39	37	2	2	0	0	0	0	0
	gminy	39	39	0	39	37	2	2	0	0	0	0	0
	powiaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	miasta na prawach powiatu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	województwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	związki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Razem	12 954	7 156	5 798	12 954	12 801	153	89	56	27	29	2	6
	gminy	10 762	6 116	4 646	10 762	10 623	139	80	52	26	26	2	5
	powiaty	1 463	714	749	1 463	1 453	10	7	2	1	1	0	1
	miasta na prawach powiatu	435	139	296	435	432	3	1	2	0	2	0	0
	województwo	120	51	69	120	120	0	0	0	0	0	0	0
	związki	174	136	38	174	173	1	1	0	0	0	0	0

Wykaz kontroli kompleksowych i problemowych przeprowadzonych przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu w 2022 r.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu przeprowadził w 2022 r. 54 kontrole, z tego: 45 kontroli kompleksowych jednostek samorządu terytorialnego (33 gmin, 2 miast na prawach powiatu i 10 powiatów) oraz 9 kontroli problemowych (związków międzygminnych).

A. Kontrole kompleksowe — 45

Gminy (33)

1. Bolesławiec	(gmina wiejska)	17. Malczyce	(gmina wiejska)
2. Bolków	(gmina miejsko-wiejska)	18. Międzylesie	(gmina miejsko-wiejska)
3. Bystrzyca Kłodzka	(gmina miejsko-wiejska)	19. Mysłakowice	(gmina wiejska)
4. Dobromierz	(gmina wiejska)	20. Olszyna	(gmina miejsko-wiejska)
5. Dzierżoniów	(gmina miejska)	21. Oława	(gmina miejska)
6. Grębocice	(gmina wiejska)	22. Osiecznica	(gmina wiejska)
7. Jedlina-Zdrój	(gmina miejska)	23. Pęcław	(gmina wiejska)
8. Jordanów Śląski	(gmina wiejska)	24. Piechowice	(gmina miejska)
9. Kąty Wrocławskie	(gmina miejsko-wiejska)	25. Prochowice	(gmina miejsko-wiejska)
10. Kobierzyce	(gmina wiejska)	26. Świdnica	(gmina wiejska)
11. Kotla	(gmina wiejska)	27. Świdnica	(gmina wiejska)
12. Krotoszyce	(gmina wiejska)	28. Świebodzice	(gmina miejska)
13. Kunice	(gmina wiejska)	29. Trzebnica	(gmina miejsko-wiejska)
14. Lubań	(gmina miejska)	30. Twardogóra	(gmina miejsko-wiejska)
15. Lwówek Śląski	(gmina miejsko-wiejska)	31. Wińsko	(gmina wiejska)
16. Łagiewniki	(gmina wiejska)	32. Wleń	(gmina miejsko-wiejska)
		33. Wołów	(gmina miejsko-wiejska)

Miasta na prawach powiatu (2)

34. Legnica
35. Wałbrzych

Powiaty (10)

36. Powiat Dzierżoniowski	41. Powiat Oleśnicki
37. Powiat Kamiennogórski	42. Powiat Średzki
38. Powiat Karkonoski (d. Jeleniogórski)	43. Powiat Świdnicki
39. Powiat Legnicki	44. Powiat Wołowski
40. Powiat Lubiniński	45. Powiat Wrocławski

B. Kontrole problemowe — 9

46. Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji zs. w Wałbrzychu
47. Związek Gmin „BYCHOWO” zs. w Prusicach
48. Związek Gmin „KWISA” zs. w Lubaniu
49. Związek Gmin Karkonoskich zs. w Bukowcu
50. Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7” zs. w Dzierżoniowie
51. Związek Gmin Zagłębia Miedziowego zs. w Polkowicach
52. Związek Gmin Ziemi Zgorzeleckiej zs. w Zgorzelcu
53. Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” zs. w Prochowicach
54. Związek Międzygminny „Śleza-Oława” zs. w Świętej Katarzynie